

Viite

Napsauta tähän ja kirjoita viite.

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri ja urheiluministerineuvosto 13.-14.5.2024

Suomea kokouksessa edustavat ministerit **Multala** ja **Bergqvist**.

Koulutus: neuvostossa hyväksytään suositukset oppimiseen liittyvän liikkuvuuden edistämiseksi ja päätelmät näyttöön perustuvasta koulutuspolitiikasta eurooppalaisen koulutusalueen toteuttamisessa. Poliittikkakeskustelu käydään tekoälystä koulutuksessa. Suomi ottaa hallitusohjelman mukaisesti koulutusjärjestelmän kehittämisessä nykyistä paremmin huomioon tekoälyn ja digitalisaation mahdollisuudet. Hallitus vaikuttaa aktiivisesti ja ennakolta siihen, että alustataloutta, tekoälyä, dataa ja digitalisaatiota koskeva EU-sääntely kulkee mahdollistavaan, tasapainoiseen ja Suomen kannalta edulliseen suuntaan, ja minimoi kansallisen lisäsääntelyn. Suomi on teknologinen edelläkävijä, joka hyödyntää digitalisaation ja tekoälyn mahdollisuudet täysimääräisesti, ihmiset mukana pitäen.

Nuoriso: neuvostossa hyväksytään päätelmät Euroopan nuorison teemavuoden 2022 perinnöstä, päätelmät lapsia, nuoria ja lasten oikeuksia koskevasta EU:n ja kansainvälisen tason toimintapolitiisista ohjelmista, päätöslauselma nuorisotyötä koskevasta toimintapolitiikasta vaikutusmahdollisuuksia antavassa Euroopassa ja päätelmät nuorten kannalta osallistavista yhteiskunnista. Poliittikkakeskustelu käydään EU:n kevään 2024 nuorisokonferenssin seurannasta. Hallitusohjelman mukaisesti Suomi vahvistaa osallisuutta ja luottamusta yhteiskunnassa. Suomi pitää tärkeänä kehittää kaikille nuorille suunnattuja yhteiskunnallisen osallistumisen välineitä, huomioiden erityisesti heikommassa asemassa oleva nuoret, sekä edistää nuorten luottamusta yhteiskuntaan ja omaan tulevaisuuteensa.

Kulttuuri: hyväksytään päätelmät tukitoimista verkkosisällön luojina toimiville vaikuttajille ja päätelmät kulttuuri- ja luovien alojen vahvistamisesta datapohjaisella yleisösuhdetyöllä. Poliittikkakeskustelu käydään kulttuuri- ja luovien alojen tulevaisuudenkestävyydestä tekoälyaikana. Hallitusohjelman mukaan hallitus edistää digitaalisten sisämarkkinoiden kehittämistä sekä digitaalisia palveluita tarjoavien yritysten toimintaedellytysten parantamista. EU:n tulee tarjota suotuisa toimintaympäristö tekoälyn kehittämiselle ja käyttöönnotolle.

Urheilu: Hyväksytään päätöslauselma Euroopan unionin urheilun työsuunnitelmasta 2024-27 ja päätelmät omaehtoisen urheilun vaikutuksesta aktiivisten ja terveellisten elämäntapojen tukemiseen EU:ssa. Käydään poliittikkakeskustelu vapaaehtoisten roolista eurooppalaisessa urheilussa. Hallitusohjelman mukaisesti tunnustetaan vapaaehtois- ja talkootyö liikunnan harrastamisen kivijalaksi ja turvataan liikunnan vapaaehtoistyö varmistamalla, ettei tarpeeton byrokratia ole este seurojen ja järjestöjen toiminnalle tai tapahtumien järjestämiselle. Hallituksen valmisteleva kansalaisjärjestöstrategia ja sen toimeenpanosuunnitelma tukevat myös urheilun vapaaehtoistyön edistämistä.

Asialista:

Suositukset oppimiseen liittyvän liikkuvuuden edistämiseksi	s3
Päätelmät näyttöön perustuvasta koulutuspolitiikasta eurooppalaisen koulutusalueen toteuttamisessa	s10
Politiikkakeskustelu: tekoäly koulutuksessa	s14
Päätelmät Euroopan nuorison teemavuoden 2022 perinnöstä	s17
Päätelmät lapsia, nuoria ja lasten oikeuksia koskevasta EU:n ja kansainvälisen tason toimintapolitiisista ohjelmista	s21
Päätöslauselma nuorisotyötä koskevasta toimintapolitiikasta vaikutusmahdollisuuksia antavassa Euroopassa	s25
Päätelmät nuorten kannalta osallistavista yhteiskunnista.	s30
Politiikkakeskustelu: EU:n kevään 2024 nuorisokonferenssin seuranta	s35
Päätelmät tukitoimista verkkosisällön luoja toimiville vaikuttajille	s39
Päätelmät kulttuuri- ja luovien alojen vahvistamisesta datapohjaisella yleisösuhdetyöllä	s43
Politiikkakeskustelu: kulttuuri - ja luovien alojen tulevaisuudenkestävyys tekoälyaikana	s46
Päätöslauselma Euroopan unionin urheilun työsuunnitelmasta 2024-27	s50
Päätelmät omaehtoisen urheilun vaikutuksesta aktiivisten ja terveellisten elämäntapojen tukemiseen EU:ssa	s54
Politiikkakeskustelu: vapaaehtoisten rooli eurooppalaisessa urheilussa	s58

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Perusmuistio

EU/110/2024-OKM-19

Bosquet Päivi

2.5.2024

Neuvoston suositus Eurooppa liikkeellä– oppimiseen liittyvän liikkuvuuden mahdollisuudet kaikille

Kokous

Koulutus-, nuoriso- ja kulttuurineuvosto 13.-14.5.2024

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio julkaisi 15.11.2023 ehdotuksen neuvoston suositukseksi Eurooppa liikkeellä – oppimiseen liittyvän liikkuvuuden mahdollisuudet kaikille (COM(2023)719 final). Suositukset on tarkoitus hyväksyä koulutusneuvoston kokouksessa 13.5.2024.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä suositukset.

Pääasiallinen sisältö

Neuvoston suositusluonnoksessa todetaan osaamisen liikkuvuuden mahdollistavan taitoja henkilökohtaiseen, koulutukselliseen ja ammatilliseen kehittymiseen. Rajat ylittävät oppimiskokemukset lisäävät kulttuurien välistä ymmärtämystä ja kehittävät yhteistä eu-

rooppalaista identiteettiä. Suositusluonnoksen mukaan osaamisen liikkuvuusmahdollisuuksien järjestäminen kehittää koulutustarjonnan laatua ja helpottaa muun muassa vihreän ja digitaalisen siirtymän osajapulaa. Osaamisen liikkuvuusmahdollisuuksien tarjoaminen kaikille edistää eurooppalaisen koulutusalueen saavuttamista vuoteen 2025.

Suositusluonnoksen mukaan ammatillisen koulutuksen osaamisen liikkuvuutta tulisi jäsenmaissa tukea enemmän. Erityisesti todetaan oppisopimusopiskelijoiden liikkuvuuden olevan kehittämätöntä. Opettajien liikkuvuutta tulisi myös esityksen mukaan lisätä. Myös nuorten liikkuvuutta esimerkiksi kolmannen sektorin järjestöjen vapaaehtoistyön kautta tulisi lisätä.

Suositusluonnoksessa todetaan, että puutteellinen vieraiden kielten taito on edelleen este oppimiseen liittyvien liikkuvuuskokemusten hankkimiselle, opiskelulle ja työskentelylle ulkomailla sekä täysimääräiselle tutustumiselle Euroopan kulttuuriseen monimuotoisuuteen. Suositusluonnoksessa todetaan, että ulkomailla suoritettujen tutkintojen ja opintojaksojen tunnustaminen vaatii vielä toimia muun muassa tunnustamisen läpinäkyvyyden ja järjestelmällisyyden osalta. Liikkuvuutta tulisi suositusluonnoksen mukaan helpottaa myös kolmansien maiden kansalaisille EU:n geopoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Suositusluonnoksen mukaan on tarpeen lisätä sellaisten henkilöiden osaamisen liikkuvuuden mahdollisuuksia, joilla on vähemmän siihen mahdollisuuksia.

Suositusluonnoksen mukaan Eurooppalaiset yliopistot -aloitteessa tavoitellaan 50 prosentin liikkuvuutta siihen osallistuvissa oppilaitoksissa. Suositusluonnoksessa kerrotaan, että vuosien 2021–2027 lisätyt Erasmus+-ohjelman määrärahat tukevat EU:n tavoitetta kannustaa useampia opiskelijoita osallistumaan oppimiseen liittyvään liikkuvuuteen vähintään kerran opintojen aikana, tarjoamalla laajemman valikoiman liikkuvuusmuotoja, kuten intensiivisiä monimuotoliikkuvuuden ohjelmia ja lyhytaikaista monimuotoliikkuvuutta. Suositusluonnoksessa selvennetään, että tästä syystä on tärkeää nostaa oppimiseen liittyvään liikkuvuuteen osallistumista koskevaa 20 prosentin tavoitetta, joka asetettiin alun perin Bolognan prosessin yhteydessä vuonna 2009. Suositusluonnoksessa todetaan, että nyt on mahdollisuuksia nostaa korkeakoulujen osalta liikkuvuutta 23%:iin.

Suositusluonnoksen mukaan virtuaalisen ja monimuotoisen liikkuvuuden mahdollisuudet ovat kehittyneet korona-pandemian vuoksi. Suositusluonnoksen mukaan tutkijoiden tasapainoista liikkuvuutta sekä opettajien ja oppisopimusopiskelijoiden liikkuvuutta tulisi lisätä.

Suositusluonnoksessa osaamisen liikkuvuus kattaa opiskelijat ja henkilöstön kaikilla koulutustasoilla, sekä nuoret ja nuoriso- ja urheilun alan työntekijät. Liikkuvuus kattaa suositusluonnoksessa kaikenlaisen osaamisen liikkuvuuden, mukaan lukien lyhyet liikkuvuusjaksot, ryhmäliikkuvuuden, monimuotoisen liikkuvuuden, vaihtojaksot ja tutkintoliikkuvuuden.

Korkeakoulujen osalta liikkuvuus tarkoittaa suositusluonnoksessa ulospäin suuntautuva opintopisteitä kerryttävää liikkuvuutta, joka kestää vähintään kolme kuukautta tai joka koostuu vähintään 15:stä eurooppalaisen opintosuoritusten ja arvosanojen siirto- ja kertymisjärjestelmän (ECTS) opintopisteestä (mukaan lukien sekä harjoitteluun että opiskeluun liittyvä liikkuvuus); ja lyhytkestoisempi ulospäin suuntautuva liikkuvuutta, joka kestää alle kolme kuukautta ja koostuu vähintään kolmesta ECTS-opintopisteestä. Liik-

kuvuus voi olla joko täysin fyysisiä tai monimuotoista. Tavoite lasketaan tutkinnon suorittaneista henkilöistä, jotka osallistuvat oppimiseen liittyvään liikkuvuuteen vähintään kerran opintojensa aikana. Suositusluonnoksessa komissiota kehoitetaan esittämään vuoteen 2026 mennessä ehdotus päivitettyksi menetelmäksi, jolla mitataan edellä mainittujen henkilöiden osuus.

Ammatillisen koulutuksen osalta liikkuvuudeksi lasketaan ehdotetussa suosituksessa niiden oppijoiden ja oppisopimusopiskelijoiden määrä, jotka opiskelevat toisella asteella ja ovat osallistuneet liikkuvuusjaksolle opintojen aikana. Mukaan luetaan joustavat liikkuvuusmahdollisuudet kuten lyhytkestoinen liikkuvuus, ryhmäliikkuvuus, monimuotoinen liikkuvuus sekä liikkuvuus taitokisoihin osallistumiseen liittyen. Ammatillisen koulutuksen osalta osallistumistavoitetta liikkuvuuteen ehdotetaan nostettavaksi 8 prosentista vähintään 12 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä.

Suositusluonnoksessa korostetaan, että neuvostolla on poliittisena päämääränä asettaa tavoite osallistavaan oppimiseen liittyvään liikkuvuuteen. Suositusluonnoksessa todetaan, että tavoitteen asettamiseksi tarvitaan menetelmä, jolla voidaan määritellä vähemmän mahdollisuuksia omaavien määrä kaikista liikkuvuuteen osallistuvista henkilöistä. Neuvosto kehottaa komissiota työstämään ehdotuksia indikaattoreiksi ja tavoitteiksi osallisuuteen ja tasa-arvoon liittyen vertailuarvoja käsittelevän pysyvän työryhmän (SGIB) asiantuntijalausuntojen pohjalta. Suositusluonnoksessa jäsenmaita suositellaan kollektiivisesti pääsemään vuoteen 2027 mennessä tasolle, jolla kaikista liikkuvuuteen osallistuvista vähintään 20% olisi henkilöitä, joilla on vähemmän mahdollisuuksia liikkuvuuteen. Tämän arvioimiseksi voitaisiin käyttää Erasmus+ ohjelmasta ja Euroopan solidaarisuusjoukot ohjelmasta nykyisellään saatavilla olevia tietoja, vaikka ne eivät katakaan kaikkea liikkuvuutta, vaan toimituvat lähimpänä nykyisen tiedon puitteissa olevana vastineena.

Komission tulisi suositusluonnoksen mukaan esittää vuoteen 2026 mennessä ehdotus tiedonkeruun menetelmäksi, jolla mitataan vähemmän mahdollisuuksia liikkuvuuteen omaavien henkilöiden osuutta kaikista liikkuvuuteen osallistuvista, ottaen huomioon tällaisiin tietoihin liittyvät mahdolliset herkkyydet ja aiheuttamatta jäsenvaltioille hallinnollisia lisärasitteita. Neuvosto voi tämän ehdotuksen pohjalta sopia vuoteen 2030 mennessä saavutettavasta EU-tason tavoitteesta. Suositusluonnoksessa korostetaan, että tällä suosituksella ei rajoiteta seuraavaan monivuotiseen rahoituskehukseen kuuluvista unionin rahoitusvälineistä käytäviä tulevia neuvotteluja.

Tässä suosituksessa oppimiseen liittyvän liikkuvuuden esteisiin kuuluvat vammaisuus, terveysongelmat, koulutusjärjestelmiin liittyvät esteet, kulttuurierot, sosiaaliset esteet (muun muassa sosiaalis-psykologiset ja perhetilanteeseen liittyvät esteet), taloudelliset esteet, syrjintään liittyvät esteet ja maantieteelliset esteet.

Suositusluonnoksessa jäsenmaita suositellaan edistämään kaikkien oppijoiden, kouluttajien ja henkilöstön liikkuvuutta eurooppalaisella koulutusalueella, ja edistää sellaisia liikkuvuusjärjestelyjä, jotka ovat osallistavia ja ympäristön kannalta kestäviä. Jäsenmaita suositellaan pyrkimään vuoteen 2030 mennessä saavuttamaan EU-tasolla seuraavat tavoitteet:

1. korkeakoulutuksessa liikkuvuuskokemuksia olisi vähintään 23 %:lla valmistuneista,
2. ammatillisessa koulutuksessa liikkuvuuskokemuksia olisi 12%:lla ammattiopiskelijoista

Tavoitteet edustavat EU:n kokonaistulosta ja ne tulee laskea EU:n tasolla huomioiden jäsenvaltioiden erilaiset lähtökohdat ja erot. Neuvosto voisi tarvittaessa tarkastella uudelleen edellä mainittuja EU-tason tavoitteita ottaen huomioon komission ehdotuksen päivitettyksi tiedonkeruun menetelmäksi korkeakoulutuksen osalta sekä eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisten puitteiden tulevan uudelleentarkastelun.

Jäsenmaita suositellaan pyrkimään kollektiivisesti vähintään 20% tasolle vähemmän mahdollisuuksia liikkuvuuteen omaavien henkilöiden osalta vuoteen 2027 mennessä, ja harkitsemaan sellaisen EU-tason vuoteen 2030 saavutettavan tavoitteen asettamista, joka perustuu komission vuoteen 2026 mennessä esittämään ehdotukseen tiedonkeruun menetelmäksi vähemmän mahdollisuuksia liikkuvuuteen omaavien henkilöiden osalta koulutus-, nuoriso- ja urheilualoilla.

Jäsenmaita suositellaan muun muassa harkitsemaan liikkuvuuden ottamista osaksi kaikkea koulutusta, tukemalla oppilaitoksia ja koulutuksen järjestäjiä rajat ylittävien yhteisten toimien, myös yhteistutkintoihin johtavien yhteisten ohjelmien, kehittämisessä ja toteuttamisessa eurooppalaisia aloitteita hyödyntäen, sekä edistämällä sisään- ja ulospäin suuntautuvaa liikkuvuutta epävirallisessa oppimisessa ja arkioppimisessa sekä nuorisotyössä. Jäsenmaiden suositellaan lisäävän kielten oppimista vahvistamalla kielten oppimista kaikilla koulutuksen tasoilla sekä nuoriso- ja urheilujärjestelmissä muun muassa toteuttamalla osan opetussuunnitelmista muilla EU:n kielillä kuin kansallisella kielellä, huomioiden myös aikuisten kielen oppimisen saatavuus. Jäsenmaita suositellaan kehittämään elinikäiseen oppimiseen liittyvää liikkuvuutta.

Jäsenmaita suositellaan kehittämään laatukriteereitä osaamisen liikkuvuuteen ja tukemaan liikkuvuuden järjestämistä muun muassa kannustamalla helpottamaan liikkuvuuden hallinnollista taakkaa, tukemalla joustavien liikkuvuusmallien käyttöä, tukemalla viranomaisten, koulutuksen järjestäjien yhteistyötä ulospäin suuntautuvan liikkuvuuden edistämiseksi ja maahan tulevien liikkuvuuden helpottamiseksi.

Jäsenmaita suositellaan ottamaan tarvittaessa käyttöön muun muassa koordinaattoreita ja yhteyspisteitä perustamaan koordinaatiopisteitä, tarjoamalla tietoa ja tukemalla vastaanottavia organisaatioita. Jäsenmaita suositellaan luomaan linkki osaamisen liikkuvuuden ja työvoiman liikkuvuuden välille.

Jäsenmaita suositellaan tukemaan liikkuvuusjaksojen läpinäkyvyyttä ja tunnustamista muun muassa edistämällä liikkuvuusjaksojen opintojen automaattista tunnustamista kaikilla koulutussektoreilla laadunvarmistusta ja eurooppalaista opintosuoritusten ja arvosanojen siirtojärjestelmää (ECTS) hyödyntäen. Jäsenmaita kannustetaan esityksessä tukemaan oppimiseen liittyvän liikkuvuuden kautta hankitun osaamisen täysimääräistä tunnustamista in- ja non-formaalien oppimisen ja nuorisotyön osalta, jotta oppimistuloksia voisi hyödyntää formaalissa koulutuksessa ja työmarkkinoilla. **Jäsenmaita suositellaan harkitsemaan toimia UNESCO:n maailmanlaajuisen yleissopimuksen ratifioimiseksi kolmansien maiden tutkintojen tunnustamisen parantamiseksi sekä eri työkalujen avulla lisäämään kolmansien maiden korkeakoulujen kapasiteettia hyväksymään opiskelijoidensa liikkuvuusjaksot osaksi kotimaan tutkintoa.**

Jäsenmaita suositellaan suositusluonnoksessa tekemään liikkuvuudesta osallistava ja saavutettava tekemällä liikkuvuus mahdollisimman saavutettavaksi henkilöille, joilla on vähemmän mahdollisuuksia osallistua liikkuvuusjaksoille sekä vammaisille ja tarjoamaan tietoa liikkuvuusmahdollisuuksista. Jäsenmaita suositellaan puuttumaan opiskelijoiden asuntopulaan relevanttien toimijoiden kanssa, sekä varmistamaan muun muassa liikkujien vakuuttaminen, työolot ja terveysvaatimukset EU- ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti. **Jäsenmaita suositellaan tekemään liikkuvuudesta ympäristön kannalta kestävämpää ja hyödyntämään digitaali teknologiaa liikkuvuuden helpottamiseksi muun muassa tukemalla yhteentoimivien EU:n standardeihin perustuvien it-järjestelmien kehittämistä liikkuvuusjaksojen hallinnoimiseksi ja rekisteröimiseksi. Suositusluonnoksessa jäsenmaille suositellaan monimuotoisen ja virtuaalisen liikkuvuuden muotojen tukemista.**

Jäsenmaita suositellaan edistämään EU:n arvoja liikkuvuuden kautta sekä EU:ta opiskelukohteena muun muassa edistämällä nopeaa pitkäaikaisten viisumien tai oleskelulupien antamista kolmasmaalaisille, jotka on valittu liikkuvuusjaksolle jäsenmaahan.

Suositusluonnoksessa jäsenmaita suositellaan EU:n ja kansallisella tasolla käymään strategisia keskusteluja mahdollisista kansainvälistymis- ja/tai liikkuvuusstrategioista, ja ilmoittamaan komissiolle vuoden 2026 loppuun mennessä olemassa olevista tai suunnitelluista edellä mainituista strategioista, joilla suositusten täytäntöönpanoa voitaisiin tukea niin sisään että ulos tapahtuvan liikkuvuuden osalta korkeakoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, peruskoulutuksessa ja aikuiskoulutuksessa sekä nuoriso- ja urheilujärjestelmissä.

Suositusluonnoksessa komissiota pyydetään kehittämään yhteistyössä jäsenmaiden ja SGIB:n kanssa ehdotuksen tiedonkeruun menetelmäksi, jolla mitataan korkeakoulutuksessa kaikista valmistuneista liikkuvuusjaksolla olleiden osuutta, sekä vähemmän mahdollisuuksia liikkuvuuteen omaavien henkilöiden osuutta kaikista liikkuvuusjaksoilla olleista koulutus-, nuoriso- ja urheilualoilla ottaen huomioon mahdolliset herkkyydet tietojen osalta, ja raportoiden edistymisestään säännöllisin väliajoin neuvostolle.

Komissiota pyydetään tukemaan hyvien käytäntöjen vaihtoa ja strategisia keskusteluja ja tukemaan suositusten täytäntöönpanoa hyödyntämällä eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisten puitteiden työryhmien yhteistyötä ja toimien yhteistyössä indikaattoreita ja vertailuarvoja käsittelevän pysyvän työryhmän kanssa.

Komissiota pyydetään suositusluonnoksessa uudistamaan liikkuvuuden tulostaulu yhteistyössä jäsenmaiden kanssa suositusten toimeenpanon seurannan tueksi ja kattamaan kaikki koulutus-, nuoriso- ja urheilualat, kehittämään Erasmus+ ja solidaarisuusjoukkojen sekä muiden EU-ohjelmien työkaluja, eurooppalaisia korkeakoulualliansseja ja pieniä osaamiskokonaisuuksia helpottamaan liikkuvuusjaksoja ulkomailla ja tarkastelemaan yhteistyössä jäsenvaltioiden ja relevanttien sidosryhmien kanssa vaihtoehtoja yhteisiin eurooppalaisiin kriteereihin perustuvan yhteistutkimuksen laatumerkinnän kehittämiseksi. Komissio pyydetään tukemaan jäsenmaita tutkintojen automaattisen tunnustamisen varmistamisessa, yhtenäisessä lähestymistavassa kielten opiskeluun, ja edistämään synergioita eri oppimiseen liittyvää liikkuvuutta käsittelevien EU:n ohjelmien ja rahoitusvälineiden välillä liikkuvuuden edistämiseksi. Komissiota pyydetään jäsenmaiden pyynnöstä tukemaan näitä liikkuvuus- tai kansainvälistymisstrategioiden kehittämisessä esimerkiksi Erasmus+ ohjelman tai teknisen tuen välineen avulla.

Komissiota pyydetään suositusluonnoksessa tuottamaan vuoteen 2025 mennessä tutkimus tasapainoisen liikkuvuuden (mukaan lukien opintopisteitä kerryttävä liikkuvuus ja tutkintoon johtava liikkuvuus) mahdollisuuksista, haasteista ja vaikutuksista EU:ssa ottaen huomioon osajien liikkumisesta johtuvat erilaiset seuraukset.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Neuvoston päätelmissä ei ole oikeusvaikutuksia.

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

EU30 koulutusjaostolle tiedoksi 30.4.2024.

Eduskuntakäsittely

-

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Ei lainsäädäntövaikutuksia eikä vaikutuksia Ahvenanmaan asemaan.

Taloudelliset vaikutukset

Ei suoria taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

(COM(2023)719 final)

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Bosquet Päivi, OKM paivi.bosquet@gov.fi p. 050 3427967
Sarita Friman, VNEUS, sarita.friman@gov.fi p. 050 441 0966

VAHVA-tunnus

EU/110/2024

Napsauta tähän ja kirjoita kukin tunnus omalle rivilleen

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet**Viite** Napsauta tähän ja kirjoita viite

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Perusmuistio

EU/110/2024-OKM-20

Bosquet Päivi

2.5.2024

Ehdotus neuvoston päätelmiksi koulutusalan näyttöön perustuvan toimintapolitiikan ja käytännön edistämisestä eurooppalaisen koulutusalueen toteuttamiseksi

Kokous

Koulutus-, nuoriso- ja kulttuurineuvosto 13.-14.5.2024

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Puheenjohtajamaa Belgia antoi päätelmäehdotuksensa (8847/24) 26.1.2024, ja sen käsittely aloitettiin koulutuskomiteassa 29.1.2024. Neuvoston päätelmät on tarkoitus hyväksyä koulutusneuvoston kokouksessa 13.5.2024.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä päätelmät.

Pääasiallinen sisältö

Päätelmäluonnoksen mukaan neuvosto antaa päätelmät tietoisena koulutuksen monista nykyisistä haasteista, joihin poliittisten päättäjien ja opetushenkilöstön, kuten opettajien, kouluttajien, kasvattajien, koulutusinstituutioiden johtajien ja korkeakouluhenkilöstön on vastattava. Päätelmäluonnoksen mukaan neuvosto on tietoinen myös tutkimuksen ja datan vaikutuksesta osaamiseen ja laadukkaaseen tietoon muun muassa koulutuspolitiikan

ja koulutuksen käytäntöjen alalla. Päätelmäluonnoksen mukaan absoluuttinen varmuus on haastavaa, kun huomioidaan koulutusjärjestelmien monimuotoisuus.

Päätelmäluonnoksen mukaan neuvosto ottaa huomioon, että koulutus on julkisen sektorin keskeinen ja näkyvä ala, koska sillä on vaikutusta koko yhteiskuntaan, henkilöiden ammatilliseen kehittymiseen ja jokaisen yksilön hyvinvointiin. Termillä ”näyttö” tarkoitetaan päätelmäluonnoksen mukana tietoja, jotka on järjestelmällisesti ja tieteellisesti kerätty, analysoitu ja arvioitu politiikan suunnittelun, kehittämisen ja ohjelmatoteutuksen, arvioinnin ja käytännön toteutuksen tueksi. Näyttö voi olla peräisin eri lähteistä. Päätelmäluonnoksen mukaan tässä keskitytään tutkimuksesta ja datasta peräisin oleva näyttö. ”Koulutusalan näyttöön perustuva toimintapolitiikka ja käytäntö” (’näyttöön perustuva’ englanniksi ’evidence-informed’) voidaan määritellä useiden luotettavien tietolähteiden keräämiseksi, yhdistämiseksi ja arvioimiseksi, mukaan lukien näyttö tutkimuksesta ja/tai datasta, keinona parantaa koulutusalan toimintapolitiikkaa ja käytäntöä.

Päätelmäluonnoksen mukaan tutkimuksesta ja/tai tiedosta saatavan näytön olisi oltava keskeisessä asemassa päätöksenteossa. Kuitenkin muun muassa henkilökohtaiset ja ammatilliset kokemukset, arvot, normit, käytännön perustelut, sidosryhmänäkökulmat, tekninen asiantuntemus sekä poliittiset, sosiaaliset ja taloudelliset näkökohdat on otettava huomioon. Englanninkielinen termi ’evidence-informed’ kuvaa näin ollen koulutusalan toimintapolitiikkaa ja käytäntöä paremmin kuin termi ’evidence-based’.

Päätelmäluonnoksessa todetaan, että näyttöä tulisi hyödyntää kontekstiin perustuen. Päätäjien ja koulutusalan henkilöstön ammatillinen harkinta ovat tärkeässä osassa. Päätelmäluonnoksen mukaan laadukas ja saavutettava vahvassa tutkimusekosysteemissä syntynyt koulutusalan tietovaranto on tietoinformoitu koulutuspolitiikan ja -käytännön edellytys.

Päätelmissä todetaan, että laadukkaasta datasta ja tutkimuksesta saatu näyttö lisää luottamusta päätöksentekoon, auttaa haasteisiin vastaamisessa ja tulevien päätösten valmistelussa ja vaikutusten arvioinnissa. Vaikutusarvioinneista saatu tieto palautuu päätöksentekoon ja auttaa resurssien strategisessa suuntaamisessa. Tieto lisää myös päätöksentekijöiden ja koulutusalan henkilöstön osaamista, luoden mahdollisuuden myös oppimistulosten parantumiseen. Näyttöön perustuva koulutuspolitiikka edistää yhteiskunnallista tietoisuutta ja hyväksymistä.

Päätelmäluonnoksen mukaan neuvosto nimeää neljä painopistettä näyttöön perustuvan koulutuspolitiikan ja -käytännön edistämiseksi, jotta eurooppalainen koulutusalue voidaan saavuttaa, kansallinen kompetenssi huomioiden.

1. Myönteinen suhtautumisen lisääminen näyttöön perustuvaan koulutuspolitiikkaan ja –käytäntöön ja koulutuksen alan tutkimuksen edelleen kannustaminen. Jäsenmaiden ja komission tulisi muun muassa edistää alan vahvaa tutkimusekosysteemiä, kannustaa koulutushenkilöstöä osallistumaan tutkimukseen ja käyttää tutkimustuloksia politiikkatoimien suunnittelussa ja harkita menestyneiden näyttöön perustuvien toimien kartoittamista ja analysointia. Jäsenmaiden tulisi kannustaa eri toimijoita hyödyntämään tietoa koulutustarpeiden ja toimien määrittelyssä. Komission tulisi luoda aiheeseen liittyen jäsenmaille muun muassa tutkimus- ja vertaisoppimismahdollisuuksia EU-rahoitusohjelmien ja eri EU-tason työryhmien ja työkalujen avulla.

2. Kaikkien koulutusalan toimijoiden osaamisen vahvistaminen, jotta he voivat käyttää tutkittua tietoa ja ratkaista tutkimustuotannon tutkimuksen käytön haasteet. Jäsenmaiden tulisi muun muassa edistää päätöksentekijöiden ja koulutushenkilöstön tutkimus- ja datalukutaitoa, kannustaa tutkijoita ottamaan päättäjät ja koulutushenkilöstö mukaan tutkimusprosessiin ja tukea välittäjäorganisaatioita, jotka tuovat yhteiskuntaa ja tutkimusta lähemmäs toisiaan.
3. Datan käytön edistäminen koulutusalan näyttöön perustuvassa toimintapolitiikassa ja -käytännössä Jäsenmaiden ja komission tulisi muun muassa harkita tietovaatimusten integroimista koulustoitimien käynnistämismuutoksiin, pyrkiä varmistamaan tiedon saatavuus ja yhteentoimivuus ja avoimuus ja tutkia tekoälyn käytön mahdollisuuksia. Jäsenmaiden tulisi muun muassa harkita FAIR-periaatteiden käyttöönottoa tiedonkeruussa ja jatkaa investoimista datainfrastruktuuriin. Komission tulisi tukea koulutustiedon ja hyvien käytäntöjen jakamista jäsenmaiden kesken.
4. Laadukkaaseen koulutukseen investoimista käsittelevän oppimislaboratorion edelleen kehittäminen. Komission tulisi laajentaa jäsenmaiden kanssa konsultoiden oppimislaboratorion soveltamisalaan laajemmalle näyttöön perustuvaan koulutuspolitiikkaan ja esitellä oppimislaboratorion työsuunnitelma koulutuskomitealle ja varata rahoitus oppimislaboratoriolle, perustaa tietorekisteri näyttöön perustuvan toimintapolitiikan välineistä, etsiä edelleen esimerkkejä kustannustehokkaista koulutusinvestoinneista sekä tarjota koulutusta ja tukea yhteistyömahdollisuuksia kansainvälisten organisaatioiden kanssa.

Päätelmäluonnoksessa pyydetään komissiota ja jäsenmaita tekemään yhteistyötä päätelmien seurannassa. Komissiota pyydetään tukemaan päätelmiä käyttämällä tietoinformoitua lähestymistapaa uusien koulutusalan aloitteiden kehittämisessä, käsitellä ehdotuksia indikaattoreita ja vertailuarvoja käsittelevän pysyvän työryhmän asiantuntijalausuntojen pohjalta (SGIB) ja ottaa huomioon jäsenmaiden neuvostossa ja koulutuskomiteassa esittämät huolenaiheet ja näkemykset.

Päätelmäluonnoksessa koulutuskomitealle annetaan tehtäväksi kiinnittää erityistä huomiota näytön hyödyntämiseen, kun se käsittelee komission neuvostolle esittämiä ehdotuksia tai ehdotuksia neuvoston päätelmiksi ja päätöslauselmiksi. Koulutuskomitealle annetaan tehtäväksi myös antaa tarvittaessa lausunto ehdotuksista EU:n indikaattoriksi tai tavoitteeksi, jolla on vaikutusta koulutusalaan.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Neuvoston päätelmillä ei ole oikeusvaikutuksia.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Neuvoston päätelmiä ei käsitellä Euroopan parlamentissa.

Kansallinen valmistelu

EU30-jaostolle tiedoksi 30.4.2024.

Eduskuntakäsittely

-

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Ei lainsäädäntövaikutuksia eikä vaikutuksia Ahvenanmaan asemaan.

Taloudelliset vaikutukset

Ei suoria taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

(8847/24)

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Bosquet Päivi, OKM paivi.bosquet@gov.fi p. 0503427967
Sarita Friman, VNEUS, sarita.friman@gov.fi p. 050 441 0966

VAHVA-tunnus

EU/110/2024

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Perusmuistio

EU/110/2024-OKM-21

Bosquet Päivi

2.5.2024

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto 13.5.-14.5.2024

Kokous

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto 13.5.-14.5.2024

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Koulutusministerit kokoontuvat koulutusneuvoston kokonpanossa 13.5.2024 Brysselissä. Neuvostossa käydään ministereiden politiikkakeskustelu aiheesta Tekoäly koulutuksessa: teknologisen innovoinnin yhdistäminen kaikille tarjottavaan laadukkaaseen koulutukseen (8996/24).

Suomen kanta

Suomi ottaa hallitusohjelman mukaisesti koulutusjärjestelmän kehittämisessä nykyistä paremmin huomioon tekoälyn ja digitalisaation mahdollisuudet. Hallitus vaikuttaa aktiivisesti ja ennakolta siihen, että alustataloutta, tekoälyä, dataa ja digitalisaatiota koskeva EU-sääntely kulkee mahdollistavaan, tasapainoiseen ja Suomen kannalta edulliseen suuntaan, ja minimoi kansallisen lisäsääntelyn. Suomi on teknologinen edelläkävijä, joka hyödyntää digitalisaation ja tekoälyn mahdollisuudet täysimääräisesti, ihmiset mukana pitäen.

Hallitusohjelman mukaisesti Suomi näkee tarpeelliseksi parantaa kansalaisten valmiuksia vastata suomalaista yhteiskuntaa vastaan suuntautuvaan informaatiovaikuttamiseen esimerkiksi vieraiden valtioiden taholta, ja myös tietosuojan ja kyberturvallisuuden osaaminen tulevat olemaan aikaisempaa tärkeämpiä digitalisoituvissa ympäristöissä. Koulutus- ja tutkimus- ja innovaatiojärjestelmässä huomioidaan digitalisaatioon, tekoälyn hyödyntämiseen ja datatalouteen liittyvät osaamistarpeet. Hallitusohjelmassa todetaan, että hallitus seuraa ja jatkaa digikompassin tavoitteiden edistymistä. Digikompassi korostaa digitaalista sivistystä sekä osaamisen ketjua laadukkaasta ja monipuolisesta koulutuksesta aina tutkimukseen asti.

Pääasiallinen sisältö

Opetusministerit keskustelevat siitä, miten kansalliset koulutusjärjestelmät voivat valmistautua tekoälyä johtuviin haasteisiin ja hyödyntää samalla parhaalla mahdollisella tavalla sen tarjoamia mahdollisuuksia. Puheenjohtaja pyytää tuomaan esiin, vaikuttaako tekoäly jo nyt kansallisiin koulutusjärjestelmiin.

Opetusministerit keskustelevat myös siitä, mitä toimenpiteitä voitaisiin toteuttaa Euroopan tasolla jäsenvaltiota kuullen, jotta tekoälyä voitaisiin hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla koulutuksessa ja samalla varmistaa kaikille tarjottava laadukas koulutus.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT artiklat 165 ja 166

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

EU30 koulutusjaostolle tiedoksi 30.4.2024.

Eduskuntakäsittely

-

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Taloudelliset vaikutukset

Ei lainsäädäntövaikutuksia eikä vaikutuksia Ahvenanmaan asemaan.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Ei suoria taloudellisia vaikutuksia.

Asiakirjat

(8996/24)

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Bosquet Päivi paivi.bosquet@gov.fi p. 050 342 7967
Friman Sarita, VNEUS, sarita.friman@gov.fi p. 050 441 0966

VAHVA-tunnus

EU/110/2024

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Perusmuistio

EU/348/2024-OKM-5

Kauniskangas Eija

2.5.2024

EU; Nuoriso; Euroopan nuorison teemavuoden 2022 perintö

Kokous

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto 13.-14.5.2024.

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio julkaisi 10.1.2024 tiedonannon Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle Euroopan nuorison teemavuodesta 2022 (COM(2024) 1 final).

EU:n puheenjohtajamaa Belgia on antanut ehdotuksen neuvoston päätelmiksi Euroopan nuorison teemavuoden 2022 perinnöstä (5991/24). Neuvottelut tiedonannon päätelmistä alkoivat nuorisotyöryhmässä tammikuussa 2024. Puheenjohtajamaa Belgian tavoitteena on, että suositukset hyväksytään neuvoston kokouksessa 13.-14.5.2024.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä päätelmät.

Pääasiallinen sisältö

Päätelmissä todetaan nuorison teemavuoden kehittäneen eurooppalaista yhteistyötä ja sen perinnön tulee jatkua. Teemavuoden aikana kansalliset nuorisokomiteat, nuoret, nuorisotyötä tekevät järjestöt sekä nuorisotyöntekijät edistivät nuorten asemaa. Teemavuosi osoitti erityisesti, kuinka tärkeää on nuorisopolitiikan valtavirtaistaminen kaikilla politiikkasektoreilla, erityisesti teemavuoden tiedonannossa mainittujen avaintoimien osalta,

jotka liittyivät terveyteen ja hyvinvointiin, ympäristöön ja ilmastoon, koulutukseen, kansainväliseen yhteistyöhön ja eurooppalaisiin arvoihin, sekä työllisyyteen että inklusioon.

Komissiota ja jäsenvaltioita yhteistyössä nuorten kanssa pyydetään

- Edistämään ja tukemaan nuorisopolitiikan valtavirtaistamista kaikilla politiikkasektoreilla edistämällä jäsenvaltioiden ja asiaankuuluvien sidosryhmien välillä hyvien käytäntöjen vaihtoa ja valmiuksia käsitellä nuoria koskevia teemoja laaja-alaisesti.
- Hyödyntämään hetkeä, jatkamalla yhteiskehittämistä ja hyvien käytäntöjen vaihtamista sekä perustamalla asiantuntijaryhmän, joissa tutkitaan konkreettisia valtavirtaistamisvälineitä, kuten nuorisotestiä tai vastaavaa välinettä EU:n tasolla, yhdessä nuorten ja muiden asiaan liittyvien sidosryhmien, kuten Euroopan neuvoston, Euroopan unionin nuoria edustavien järjestöjen ja OECD:n kanssa. Valtavirtaistamisvälineiden olisi vastattava hyvään hallintotapaan, avoimuuteen, tutkittuun tietoon ja objektiivisuuden periaatteisiin erityisesti arvioinnin ja valikoivuuden osalta.
- Vahvistamaan EU:n nuorisodialogin laatua, näkyvyyttä asiaankuuluvien osallisuusstrategioiden mukaisesti ja luomaan yhteyksiä Euroopan komission työhön huomioiden EU:n nuorisodialogin erityispiirteet ja puitteet. Tämä voitaisiin tehdä muun muassa Euroopan unionin nuorisostrategian 2019-2027 väliarvioinnin yhteydessä sekä tarkastamalla neuvoston päätöslauselman suunta- viivoista EU:n nuorisodialogin hallinnoimiseksi – Euroopan unionin nuorisostrategia 2019-2027, jotta päätöslauselmia voitaisiin mukauttaa uusiin kehityssuuntiin ja tarpeisiin muun muassa laatimalla EU:n nuorisodialogia koskeva viestintästrategia.
- Pohtimaan, määrittelemään ja muokkaamaan edelleen uuden nuorisoalan sidosryhmien foorumin roolia, toimeksiantoa, tarkoitusta ja kokoonpanoa huomioiden asianomaiset toimivaltuudet.
- Tiedottamaan nuorille Euroopan nuorisoportaalin avulla nuorisoystävällisellä tavalla ja heidän tarpeisiinsa sopivassa muodossa, erityisesti heikommassa asemassa oleville, demokraattisesta osallistumisesta ja osallistavasta yhteiskunnasta, myös heidän EU:n kansalaisuusosoikeuksiensa osalta.
- Yhdessä jäsenvaltioiden kansallisten nuorisokomiteoiden kanssa, ja tarjoamalla samalla mahdollisuuksia ottaa mukaan heikommassa asemassa olevia nuoria sekä maaseutu-, syrjäseutu-, ja muita heikommin kehittyneitä alueita ja syrjäisimpiä alueita, muotoilemaan edelleen edellä mainittuja ehdotettuja avaintoimia.
- Palauttamaan mieliin EU:n nuoriso-ohjelmien merkityksen, jatkamaan niiden tarjoamien mahdollisuuksien tarjoamista ja parantamaan niiden saatavuutta ja osallisuutta erityisesti ottamalla käyttöön mikroavustuksia.
- Varmistamaan, että teemavuoden perintö sisällytetään EU:n nuorisostrategian 2019-2027 arviointiin, jotta Euroopan unionin sitoutuminen Euroopan nuoriin säilyy.
- Hyödyntämään EU:n nuorisotyösuunnitelmia näissä päätelmissä yksilöityjen yhteisten teemojen käsittelemiseksi.
- Antamaan neuvostolle ja sen jäsenvaltioille seurantatietoja edellä mainittujen toimenpiteiden täytäntöönpanosta EU:n nuorisostrategian mukaisessa EU:n nuorisoraportissa.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 165, ei lainsäädäntöasia

Käsittely Euroopan parlamentissa

Asiaa ei käsitellä Euroopan parlamentissa.

Kansallinen valmistelu

Jaosto EU-32 (nuoriso ja urheilu), laaja kokoonpano, kirjallinen menettely 23.-26.4.2024.

Eduskuntakäsittely**Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema**

Asialla ei ole vaikutusta kansalliseen lainsäädäntöön tai Ahvenanmaan asemaan.

Taloudelliset vaikutukset

Asialla ei ole suoria taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät**Asiakirjat**

8048/24

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

OKM/NUOLI/SORY erityisasiantuntija Eija Kauniskangas,
eija.kauniskangas@gov.fi, puh. 050 5672772
OKM hallinnollinen avustaja Pinja Elasvuo,
pinja.elasvuo@gov.fi, puh. 029 5330163
VNEUS, EU-erityisasiantuntija Sarita Friman,
sarita.friman@gov.fi, p. +358 50 441 0966

VAHVA-tunnus

EU/348/2024

Liitteet -

Viite -

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Perusmuistio

EU/348/2024-OKM-1

Kauniskangas Eija

2.5.2024

EU; Nuoriso; Ehdotus neuvoston päätelmiksi lapsia, nuoria ja lasten oikeuksia koskevista EU:n ja kansainvälisen tason toimintapolitiisista ohjelmista

Kokous

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto 13.-14.5.2024.

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

EU:n puheenjohtajamaa Belgia on antanut ehdotuksen neuvoston päätelmiksi eurooppalaisista ja kansainvälisistä politiikkaohjelmista koskien lapsia, nuoria ja lasten oikeuksia (29.1.2024. 5048/2024).

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto hyväksynee päätelmät 13.-14.5.2024.

Päätelmää on käsitelty neuvoston nuorisotyöryhmässä 8.1., 5.2., 28.2. sekä 14.3.2024.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä päätelmät.

Pääasiallinen sisältö

Päätelmien tavoitteena on lisätä tietoisuutta ja edistää parempaa yhteistyötä, koordinaatiota sekä informaatiota lasten ja nuorten oikeuksiin liittyen.

Päätelmissä todetaan lapsuuden ja siinä saadun tuen ja turvallisuuden vaikuttavan nuorten tulevaisuuden mahdollisuuksiin. Siirtymät lapsuudesta nuoruuteen ja aikuisuuteen tarvitsevat parempaa koordinaatiota näihin liittyvien politiikkatoimien kesken.

Päätelmissä kerrotaan lasten ja nuorten oikeuksien ja hyvinvoinnin tunnustamisen edenneen merkittävästi sekä Euroopassa että globaalisti kansainvälisten sopimusten avulla, joiden tavoitteena on lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantaminen.

Päätelmissä todetaan lasten, nuorten ja lasten oikeuksiin liittyvän työn merkitys sekä nuorisotyön rooli lasten ja nuorten oikeuksien edistämässä, kehittämisessä ja puolustamisessa. Päätelmissä painotetaan tarvetta lasten oikeuksien sekä lapsi- ja nuorisönäkökulman valtavirtaistamiseen kaikille oleellisille politiikkasektoreille koherentin, kokonaisvaltaisen ja inklusiivisten politiikkatoimien takaamiseksi lapsille ja nuorille, erityisesti heikommassa asemassa oleville.

Jäsenvaltioita pyydetään:

1. Harkitsemaan olemassa olevien lapsiin ja nuoriin liittyvien kansallisten strategioiden tai muiden politiikkatoimien kehittämistä ja toteutusta, jotka ohjaavat kohti poliittista yhtenäisyyttä lasten, lasten oikeuksien ja nuorten asioiden välillä, varmistaen että lasten oikeudet ja nuorisoperspektiivi tulevat integroiduksi asianmukaisilla poliittisilla kentillä, vastaten samalla ikäkohtaisiin tarpeisiin huomioiden lasten oikeudet ja EU:n säännöstön.
2. Varmistamaan soveltuvin osin, että lasten ja nuorten osallistuminen on rakenteellisesti sisällytetty heitä koskeviin päätöksentekoprosesseihin, joko luomalla tai vahvistamalla olemassa olevia osallistavia alustoja ja mekanismeja, tarjoamalla tarvittavia resursseja ja tukitoimia näiden alustojen tehokkaaseen toimintaan ja varmistaamalla että osallistuminen on merkityksellistä, inklusiivista ja turvallista.
3. Edistämään inklusiivisia työkaluja ja ohjelmia, joiden tavoitteena on fasilitoida lasten ja nuorten osallisuutta päätöksentekoprosesseissa kansallisella, alueellisella että EU-tasolla.
4. Vahvistamaan toimia lapsiin ja nuoriin kohdistuvan väkivallan estämiseksi, ml. toteuttamalla toimenpiteitä lasten ja nuorten suojelemiseksi sukupuoleen, identiteettiin, tai vähemmistöryhmiin liittyvältä syrjinnältä, sekä takaamalla tukevan ja inklusiivisen ympäristön kaikille lapsille kouluissa.
5. Informoimaan ja kouluttamaan lapsia ja nuoria heidän oikeuksistaan ja vastuistaan, tarjoamaan lapsi- ja nuoriystävällistä informaatiota, parantamaan pääsyä palveluihin ja vahvistamaan heidän aktiivista kansalaisuuttaan sekä ajamaan positiivista muutosta lähiympäristössään ja laajemmin yhteiskunnassa.

Komissiota pyydetään:

1. Varmistamaan EU:n lasten oikeuksien strategian (2021-2024), EU:n nuorisostrategian (2019-2027), BIK+ strategian sekä muiden samankaltaisia prioriteetteja sisältävien strategioiden välisiä synergioita.
2. Edistämään operationaalisia synergioita molempien strategioiden toteuttamisessa, erityisesti EU nuorisokoordinaattorin ja Euroopan komission lasten oikeuksien koordinaattorin välisellä yhteistyöllä.
3. Varmistamaan EU nuorisoportaalien, EU lasten osallisuusfoorumien ja BIK+ -alustan jatkumisen ja synergian näiden välillä tarjoamalla asianmukaista rahoitusta,

resursseja ja informaatiota, kuten myös rakenteellisesti sisällyttämällä niitä EU:n rahoitusohjelmiin huomioiden lasten ja nuorten erityispiirteet.

4. Sitoutumalla vakaasti turvaamaan, suojelemaan ja edistämään monisektoraalisesti lasten että nuorten oikeuksia ja hyvinvointia, vahvistamalla heidän aktiivista osallistumista nykyisten että tulevaisuuden EU:n poliittisten syklien kautta.
5. Varmistamaan tarvittaessa, Euroopan neuvoston ja EU:n yhteisen Youth partnership:in tuella, osallistumisella ja asiantuntijuudella, biennaalisen jatkuvuuden vuoden 2023 state of the art –asiakirjalle ”The European and international policy agendas on children, youth and children’s rights”.

Jäsenmaita ja komissiota pyydetään:

1. Tarjoamaan ja varmistamaan pääsy lapsille ja nuorille merkityksellisiin, inklusiivisiin ja turvallisiin tiloihin.
2. Jatkamaan lapsia, nuoria ja lasten oikeuksien koskevien politiikkatoimien seuraamista ja arviointia, hyödyntäen indikaattoreita ja benchmarkkausta sekä varmistamaan näiden prosessien inklusiivisuuden lapsille ja nuorille.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 165, ei lainsäädäntöasia

Käsittely Euroopan parlamentissa

Asiaa ei käsitellä Euroopan parlamentissa.

Kansallinen valmistelu

Jaosto EU-32 (nuoriso ja urheilu), laaja kokoonpano, kirjallinen käsittely 23.-26.4.2024.

Eduskuntakäsittely

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asialla ei ole vaikutusta kansalliseen lainsäädäntöön tai Ahvenanmaan asemaan.

Taloudelliset vaikutukset

Asialla ei ole suoria taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat

7368/24

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

OKM/NUOLI/SORY erityisasiantuntija Eija Kauniskangas,
eija.kauniskangas@gov.fi, puh. 050 5672772

OKM/NUOLI/NV hallinnollinen avustaja Pinja Elasmuo,
pinja.elasmuo@gov.fi, puh. 029 5330163

VAHVA-tunnus

EU/348/2024

Liitteet -

Viite -

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Perusmuistio

EU/348/2024-OKM-3

Kauniskangas Eija

2.5.2024

EU; Nuoriso; Ehdotus neuvoston päätöslauselmaksi nuorisotyötä koskevasta toimintapolitiikasta vaikutusmahdollisuuksia antavassa Euroopassa

Kokous

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto 13.-14.5.2024.

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

EU:n puheenjohtajamaa Belgia on antanut 2.2.2024 ehdotuksen neuvoston päätelmiksi nuorisopolitiikasta nykyajan Euroopassa (5635/2024).

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto hyväksynee päätöslauselman 13.-14.5.2024. Päätelmiä on käsitelty neuvoston nuorisotyöryhmässä 8.1., 19.1. ja 12.2.2024.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä päätelmät.

Pääasiallinen sisältö

Päätöslauselmassa todetaan nuorisotyöllä olevan erilaisia käytäntöä, toimintamalleja ja sidosryhmiä eri puolilla Eurooppaa. EU on pyrkinyt edistämään suunnitelmallista ja kestävä lähestymistapaa nuorisotyön kehittämiseen luodakseen mahdollisuuksia yksilöiden, ryhmien ja sukupolvien kehitykselle sekä aktiivisia toimia syrjäytymisen, epävarmuuden ja huono-osaisuuden korjaamiseksi. EU:n nuorisostrategiassa 2019-2027 tunnustetaan nuorisotyön tärkeä rooli nuorten voimaannuttamisessa.

Päätöslauselmassa todetaan nuorten elävän muuttuvassa ja monimutkaisessa yhteiskunnassa, jota leimaavat erilaiset ennennäkemättömät tapahtumat ja haasteet kuten maailmanlaajuinen ilmastokriisi COVID-19-pandemia sekä maailmanpoliittiset tilanteet. Nämä vaikuttavat nuorten psyykkiseen hyvinvointiin ja ovat viime vuosina leimanneet syvästi eurooppalaisia yhteiskuntia.

Päätöslauselmassa korostetaan nuorisotyön merkitystä nuorten kasvun ja kehityksen tukena sekä hyödyllistä psyykkiselle hyvinvoinnille. Nuorisotyöllä voidaan paitsi auttaa nuoria kehittämään kykyään selviytyä nykyisistä haasteista, myös tarjota heille oppimismahdollisuuksia ja -prosesseja, joiden avulla he voivat parantaa resilienssiään ja valmiuksiaan kohdata uusia ja muuttuvia realiteetteja ja luoda oikeudenmukaista, avointa ja rauhanomaista yhteiskuntaa.

Päätöslauselman tavoitteena on muun muassa tukea laadukkaan nuorisotyön ja nuorisotyöpolitiikan kehittämistä kaikilla tasoilla, varmistaa kaikkien nuorten yhdenvertainen pääsy erilaisiin nuorisotyön toimintoihin, tukea vapaaehtoistyön ja kansalaisvaikuttamisen muotoja fyysisesti ja virtuaalisesti sekä edistää nuorisotyön yhteiskunnallista arvostusta ja tunnustamista muuttuvissa eurooppalaisissa yhteiskunnissa.

Jäsenvaltioita ja komissiota pyydetään muun muassa

- Tukemaan laadukkaan nuorisotyön kehittämistä, täytäntöönpanoa, arviointia ja edistämistä kaikilla tasoilla, ottaen asianmukaisesti huomioon paikallistason,
- Huomioimaan nuorten, erityisesti heikommassa asemassa olevien, kohtaamia esteitä ja haasteita nuorisotyön saatavuudessa ja toimimaan näiden esteiden poistamiseksi. Poliittikkatoimien tulee olla ennaltaehkäiseviä ja reagoivia, jotta ne pystyvät vastaamaan nuorten moninlaisiin tarpeisiin.
- Kannustamaan nuorille suunnattua tiedotusta laadukkaasta nuorisotyöstä ja heitä koskevista oikeuksista, vastuista sekä mahdollisuuksista.
- Helpottamaan ja tukemaan uusia ja innovatiivisia sekä fyysisen että virtuaalisen osallistumisen muotoja ja tarjoamaan resursseja, tiloja ja muuta tukea näille uusille nuorisotyön muodoille.
- Tekemään lisätoimia mahdollistavien ympäristöjen helpottamiseksi, perustamiseksi ja yhteisluomiseksi jotta nuorisotyötä voidaan toteuttaa julkisessa tilassa, muun muassa ottamalla nuoret mukaan suunnitteluun sekä luomaan tai tukemaan fyysisiä ja virtuaalisia saavutettavia nuorten kohtaamistiloja.
- Mahdollistamaan paikallistason tiedon ja kokemuksen kulkemisen Euroopan tasolla, tarjoamalla eri toimijoille tiloja ja resursseja vuorovaikutukseen ja eurooppalaisen identiteetin vahvistumiseen.
- Tehostamaan toimia, joilla luodaan tasapuoliset toimintaedellytykset nuorisotyöntekijöille kaikkialla Euroopassa ja pyritään yhdenmukaistamaan nuorisotyöntekijöiden koulutusta kaikkialla Euroopan unionissa tavoitteena luoda profiileja ja tarvittaessa pätevyyttä, joka koostuu laadukkaan nuorisotyön aikaansaamiseksi tarvittavista tiedoista, asenteista, taidoista, arvoista ja kriittisestä ymmärryksestä.
- Edistämään nuorisotyön tunnustamista ja validointia edistämällä nuorisotyöntekijöiden koulutusta, uranäkymiä ja koulutuspolkuja sekä tiedottamaan tarjolla olevista koulutusmahdollisuuksista.
- Korostamaan nuorisotyötä inklusion edistäjänä tukemalla, dokumentoimalla ja esittelemällä sen monimuotoisuutta.
- Luomaan olosuhteita, joiden avulla kansalaisyhteiskunnan toimijat voivat panostaa enemmän EU:n tason yhteistyöhön, jotta nuorisotyö saadaan näkyvämmäksi, sekä kehittämään nuorten mahdollisuuksia ja tehostamaan nuorisotyön kaikilla tasoilla laadullisuutta että innovaatioita.

- Edistämään nuorisotyön tuloksia ja vaikuttavuutta nuorisotutkimuksen keinoin.

Jäsenvaltioita pyydetään muun muassa

- Luomaan eri taustoista tuleville nuorille suotuisia edellytyksiä julkisen tilan suunnitteluun osallistumiseen.
- Tukemaan nuorisotyön tiloja, esimerkiksi pitkäaikaisella ja vakaalla rahoituksella, ja infrastruktuuria, joka kattaa sekä sisä- että ulkotilat, julkisissa tiloissa.
- Edistämään yhteistyössä Euroopan neuvoston kanssa nuorisotyölle suunnattujen laatumerkittyjen fyysisten ja virtuaalisten tilojen luomista ja käyttöä.
- Sisällyttämään oppiminen tekemisen kautta non-formaalina oppimismetodin nuorisotyössä, tarjoten tapoja kehittää nuorisotyöhön osallistuvien elämäntaitoja.
- Panostamaan nuorisotyön ja muiden alojen välisten kumppanuuksien lisäämiseen, jotta vahvistetaan valmiuksia edistää nuorisotyöyhteisön käytännön toimintaa ja tunnustetaan laajemmin nuorisotyön merkitys nuorten elämään.
- Toteuttamaan ja tukemaan pitkittäistutkimuksia ja näyttöön perustuvaa tutkimusta nuorisotyön vaikutuksista nuoriin ja yhteiskuntaan.
- Tukemaan edelleen nuorisoalan toimijoita nuorisotyön politiikkalinjojen ja toimien kehittämisessä ja toteuttamisessa.
- Edistämään yksinkertaisia hallinnollisia toimia nuorisotyön organisaatioissa.
- Edistämään innovaatioiden syntyä nuorisotyön yhteisössä.

Komissiota pyydetään muun muassa

- Keskittymään nuorisotyöpolitiikan kehittämiseen ja kannustamaan jäsenvaltioita sisällyttämään nuorisotyön ulottuvuus nimenomaisesti kansallisiin nuorisopolitiikkaohjelmiinsa helpottamalla nuorisotyöntekijöiden, nuoriso- ja nuorisoalan järjestöjen sekä nuorisopolitiikan päättäjien parhaiden käytäntöjen vaihtoa ja valmiuksien kehittämistä erityisesti EU:n nuoriso-ohjelmien avulla.
- Tutkimaan mahdollisuutta luoda EU:n nuoriso-ohjelmiin erityisiä poliittisia koekeluitoimia, joiden avulla jäsenvaltiot voivat luoda strategisia kumppanuuksia laadukkaana nuorisotyön kehittämiseksi.
- Tarjoamaan tukea julkisten tilojen uudistamiselle sen varmistamiseksi, että tilat ovat nuoriso- ja nuorisotyöstävällisiä.
- Korostamaan nuorisotyön roolia vihreissä ja digitaalisissa siirtymissä, väestörakenteellisten haasteiden kohtaamisessa, ja nuoria koskettavien aihealueiden, kuten ilmastonmuutoksen ja digitalisaation, yhdistämisessä nuorisotyöhön.
- Edistämään EU:n nuorisokoordinaattorin ja Euroopan komission lapsen oikeuksien koordinaattorin sekä muiden asiaan liittyvien Euroopan komission koordinaattorien välistä vuorovaikutusta ja yhteistyötä nuorisotyön näkyvyyden lisäämiseksi kaikissa EU:n politiikkatoimissa.
- Pohtimaan yhdessä Euroopan komission ja Euroopan neuvoston nuorisokumppanuuden kanssa Euroopan nuorisoalan ja muiden nuorisotyön sidosryhmien kanssa mahdollisuuksia arvioida mahdollisuutta ottaa käyttöön nuorisotyön eurooppalainen tunnustamismekanismi tai validointisuuntaviivat, jotka perustuvat suunnitelmalliseen ja jäsenneltyyn seurantaan yhdessä itse ja ulkoisen arvioinnin sekä asianmukaisen hallintorakenteen kanssa.
- Rakenteellisesti sisällyttämään tulevat Youth Partnership:in Youth work convention-tapahtumat EU:n nuoriso-ohjelmiin.
- Varmistamaan asianmukaista EU-tason tukea nuorisotyön toiminnolle, esimerkiksi EU:n nuoriso-ohjelmien rahoituksen kautta.

- Vahvistamaan Youth Partnership:in kautta yhteistyötä Euroopan komission ja Euroopan Neuvoston nuorison kentän välillä eurooppalaisen nuorisotyön toimintaohjelman toteuttamiseksi. Tämän toteutuminen voi tapahtua tukemalla Bonnin prosessin eteenpäin viemistä, panostamalla laadukkaan nuorisotyön kehittämiseen näyttöön perustuvan lähestymistavan avulla ja avustamalla sekä palkattujen että vapaaehtoisten nuorisotyöntekijöiden koulutusta koskevan koordinoitun lähestymistavan omaksumisessa. Tämä voi myös sisältää nuorisotyöntekijöiden aktiivisen mukaan ottamisen laadukkaan nuorisotyön kehittämiseen yhteistyössä nuorisoalan kouluttajien ja tutkijoiden kanssa eurooppalaisen nuorisotyön toimintaohjelman puitteissa.

Nuorisotyön yhteisöä pyydetään muun muassa

- Kannustamaan nuoria osallistumaan yhteiskunnalliseen toimintaan.
- Varmistamaan, että nuorille tarjotaan nuorisoystävällistä tietoa ja että nuorisotyöhön pääsy ja siihen osallistuminen on yhdenvertaista ja turvallista.
- Luomaan edellytykset laadukkaan nuorisotyön kehittämiselle ja tunnustamiselle.
- Optimoimaan julkiset tilat nuorisotyön ja nuorten hyväksi.
- Lisäämään tietoisuutta nuorisotyöntekijöiden voimavarojen ja osaamisen jatkuvan kehittämisen tärkeydestä, sekä kehittämään mentorointiohjelmiä koulutuksessa ja alalla jo oleville nuorisotyöntekijöille.
- Lisäämään nuorisjärjestöjen ja nuorisotyöntekijöiden tietoisuutta poliittisiin kysymyksiin osallistumisen tärkeydestä ja tukemaan niiden osallistumisen edellyttämää osaamisen kehittämistä.
- Kehittämään yhteistyötä terveyden ja hyvinvoinnin, ympäristön ja ilmaston, koulutuksen, kansainvälisen yhteistyön ja eurooppalaisten arvojen, työllisyyden ja osallisuuden, sekä paikallis- ja aluetason toimijoiden ja sidosryhmien kanssa nuorisotyön lujittamiseksi yhteiskunnallisena kumppanina.
- Vahvistamaan ja kehittämään nuorisoalan järjestöjen verkostojen yhteistyötä ja koordinoitua laadukkaan nuorisotyön kehittämisessä sekä vuorovaikutuksen lisäämiseksi muiden nuorisoalan toimijoiden, erityisesti paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa, vahvan nuorisotyön ekosysteemin luomiseksi.
- Panostamaan edelleen eurooppalaisen nuorisotyön toimintaohjelman toimeenpanoon ja tuleviin nuorisotyötä koskeviin yleissopimuksiin keinona edistää laadukkaan nuorisotyön kehittämistä kaikilla tasoilla.

Kaikkia eurooppalaisiin nuorisoalan yhteistyötoimiin osallistuvia toimijoita pyydetään

- Luomaan synergioita, yhteistyötä ja koordinaatiota nuorisotyön kentällä aktiivisena toimivien kansalaisjärjestöjen kanssa.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 165, ei lainsäädäntöasia

Käsittely Euroopan parlamentissa

Asiaa ei käsitellä Euroopan parlamentissa.

Kansallinen valmistelu

Jaosto EU-32 (nuoriso ja urheilu), laaja kokoonpano, kirjallinen menettely, 20.-25.2.2024

Eduskuntakäsittely

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asialla ei ole vaikutusta kansalliseen lainsäädäntöön tai Ahvenanmaan asemaan.

Taloudelliset vaikutukset

Asialla ei ole suoria taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat

7370/24

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

OKM/NUOLI/SORY erityisasiantuntija Eija Kauniskangas,
eija.kauniskangas@gov.fi, puh. 050 5672772
OKM/NUOLI/NV hallinnollinen avustaja Pinja Elasvuo,
pinja.elasvuo@gov.fi, puh. 029 5330163
VNEUS, EU-erityisasiantuntija Sarita Friman,
sarita.friman@gov.fi, p. +358 50 441 0966

VAHVA-tunnus

EU/348/2024

Liitteet -

Viite -

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Perusmuistio

EU/348/2024-OKM-2

Kauniskangas Eija

2.5.2024

EU; Nuoriso; Ehdotus neuvoston päätelmiksi nuorten kannalta osallistavista yhteiskunnista

Kokous

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto 13.-14.5.2024.

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

EU:n puheenjohtajamaa Belgia on antanut ehdotuksen neuvoston päätelmiksi inklusiivisista yhteiskunnista nuorille (2.2.2024 563/24).

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto hyväksynee päätelmät 13.-14.5.2024. Päätelmää on käsitelty neuvoston nuorisotyöryhmässä 19.1., 12.2., 28.2., 14.3. sekä 3.4.2024.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä päätelmät.

Pääasiallinen sisältö

Päätelmissä edistetään EU:n nuorisostrategian 2019-2027 mukaisesti sosiaalisen inklusion edistämistä ja niihin liittyvien politiikkatoimien kehittämistä eri sektoreilla. Lisäksi päätelmät edistävät EU:n nuorisotavoitteiden 3. Osallistavat yhteiskunnat, 5. Mielenterveys ja hyvinvointi sekä 9 Tiloja ja osallistumista kaikille toteutusta.

Päätelmissä todetaan ilmastokriisin, COVID-pandemian ja maailmanpoliittisen tilanteen vaikuttavan lasten ja nuorten, erityisesti heikommassa asemassa olevien, hyvinvointiin ja lisännen epätasa-arvoa ja polarisaatiota.

Päätelmien tavoitteena on edistää tasa-arvoa ja inklusiota, tukea nuoria löytämään oma paikkansa yhteiskunnan aktiivisina jäseninä nuorisotyön tukemana. Lisäksi päätelmissä edistetään nuorisonäkökulman huomioimista kaikilla olennaisilla politiikkasektoreilla sekä lisäämään nuorten merkityksellistä osallisuutta päätöksentekoprosesseihin. Päätelmissä kiinnitetään huomioita myös nuorten omien turvallisten tilojen tärkeyteen.

Päätelmissä todetaan nuorten olevan tärkeä kumppani päätöksentekoprosesseissa ja demokratian vahvistamisessa. Nuorten merkityksellinen osallistuminen heitä koskevien politiikkatoimien kehittämiseen on olennaista. Nuorisotyöllä ja nuorisojärjestöillä on tässä keskeinen rooli ja sen tunnustaminen ja tukeminen on tärkeää.

Jäsenvaltioita pyydetään muun muassa:

- Tunnistamaan, sisäistämään ja toimimaan rakenteellisten esteiden ja haasteiden helpottamiseksi heikommassa asemassa olevien nuorten palvelukokemusten edistämiseksi.
- Kehittämään nuorten elinoloja ja mielen hyvinvointia lisäämällä tietoisuutta julkisista palveluista jotka vastaavat heikommassa asemassa olevien nuorten tarpeisiin.
- Harkitsemaan keinoja, joilla turvataan oikeus julkisiin, sosiaalisiin, poliittisiin ja kulttuurisiin palveluihin, ja priorisoimaan niitä palveluita, jotka ovat keskeisiä nuorisoköyhyyden ja –työttömyyden ratkaisemiseksi, sekä niitä palveluita, jotka tarjoavat nuorille mahdollisuuksia edulliseen asumiseen, koulutukseen, vapaa-ajan aktiviteetteihin ja terveyspalveluihin.
- Valtavirtaistamaan ja edistämään monisektoraalisia kumppanuuksia ja aloitteita nuorisotyön tarjoajien, koulujen ja oppilaitosten, sosiaali- ja työllisyyspalveluiden, turvallisuusjärjestelmien sekä yhteiskunnallisten kumppaneiden välillä, joka sulauttaa inklusiivisen nuoriperspektiivin ulottuvuuden eri tahojen yhteiseen työhön.
- Luomaan ja osallistamaan nuoria heille suunnattujen turvallisten sekä saavutettavien tilojen ja palveluiden suunnitteluun ja luomiseen, joissa he voivat olla omia itsejään, tavata toisiaan sekä kokeilla uusia asioita.
- Vahvistamaan erityisesti heikommassa asemassa olevien nuorten roolia luomaan, kehittämään, suunnittelemaan ja adaptoimaan heitä koskettavia tiloja, kuten julkisia tiloja.
- Poistamaan jäljellä olevia esteitä, erityisesti heikommassa asemassa olevien nuorten kohdalla, osallistaakseen nuoria nuorisotyöhön, tavoittamalla heitä aktiivisesti, mukauttamalla aktiviteetteja heidän tarpeisiinsa sekä tekemään yhteistyötä muiden nuorten kanssa toimivien kanssa.
- Rohkaisemaan ja tukemaan aloitteita jotka fasilitoivat heikommassa asemassa olevien nuorten pääsyä työllistymiseen ja vapaaehtoistyöhön nuorisotyössä.
- Edistämään erilaisia kestäviä tukitoimia heikommassa asemassa oleville nuorille suunnattuun nuorisotyöhön, esimerkiksi sopivia lyhyen ja pitkän aikavälin rahoituksia ja resursseja laadukkaan ja inklusiivisen nuorisotyön saavuttamiseksi.

Jäsenvaltioita ja komissiota pyydetään muun muassa:

- Huomioimaan tarvittaessa inklusiivisen lapsi- ja nuorinäkökulma keskeisissä politiikkatoimissa, esimerkiksi perustamalla säännönmukainen nuorisovaikutusten arviointimekanismi joka tähtää parempaan ymmärrykseen ja nuorten kohtaamien esteiden poistoon. Tämä voi parantaa nuorisonäkökulman valtavirtaistamista ja sisältää EU nuorisotestin käyttöönoton.
- Tukemaan poliittisia päätöksentekijöitä kaikilla tasoilla ja eri sektoreilla asiaankuuluvalla tiedolla hyvistä käytänteistä liittyen inklusiivisiin yhteiskuntaan ja nuorisotyöhön, sekä tarvittaessa edistämään lapsi- ja nuorisonäkökulman valtavirtaistamista kaikille politiikkasektoreille.
- Vahvistamaan dialogia ja synergioita nuorisojärjestöjen, nuorisotyön, nuorisopolitiikan ja nuorisotutkimuksen välillä ja koordinaatiota paikallisten, alueellisten, kansallisten ja Euroopan tasojen välillä, edistäen yhteistyötä, vertaisoppimista ja hyvien käytäntöjen vaihtoa.
- Ehkäisemään mielenterveyden ongelmia, luomaan ympäristöjä jotka tukevat kaikkien nuorten sosioekonomista ja psykologista hyvinvointia ja rohkaisevat kehittämään tasa-arvoista ja edullista pääsyä mielenterveyden palveluihin.
- Korostamaan nuorisotyötä inklusion edistäjänä mm. kannustamalla, tukemalla ja dokumentoimalla osallistujien moninaisuutta, huomioiden nuorten moninaisuuden mm. erilaisine identiteetteineen, tarpeineen ja taustoineen.
- Tukemaan teemaan liittyvää tutkimusta, analyysiä sekä datan keräämistä ja varmistamaan tulosten luottavuutta ja saatavuutta hyödyntäen Horisontti Eurooppa –ohjelmaa sekä RAY-verkostoa.

Komissiota pyydetään muun muassa:

- Jatkamaan EU-ohjelmien käyttöönottoa nuorten inklusion vahvistamiseksi EU-ohjelmissa, ja jatkamaan nuorten positiivisen muutosvoiman korostamista inklusiota, monimuotoisuutta ja yhtenäisiä yhteiskuntia koskien.
- Tukemaan heikommassa asemassa olevien nuorten inklusioprojekteja tai vahvistamaan heidän liikkuvuuttaan erilaisten eurooppalaisten ohjelmien ja kestävän rahoituksen kautta.
- Lisäämään Erasmus+ ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen saavutettavuutta kaikille nuorille mm. nuorisoystävällisen tiedotuksen avulla, yksinkertaistamaan sääntöjä ja toimintatapoja sekä ottamalla käyttöön Euroopan solidaarisuusjoukoille huippuosaamismerkkin.
- Kehittämään nuorten merkityksellistä osallisuutta EU:n nuorisodialogin kautta erityisesti tukemalla kansallisia työryhmiä hyvien käytäntöjen vaihtamisessa heikommassa asemassa olevien nuorten tavoittamiseksi sekä lisäämään tietoiuutta nuorisodialogista eri politiikkasektoreiden ja EU-ohjelmien välillä.
- Edistämään yhteistyötä EU nuorisokoordinaattorin, Euroopan neuvoston lasten oikeuksien koordinaattorin ja muiden asianomaisten koordinaattoreiden välillä, sekä lisäämään synergioita rasismin torjunnan koordinaattorin, muslimivihan torjunnan koordinaattorin ja antisemitismin torjunnan koordinaattorin kanssa, sekä tarjoamaan asianmukaista tukea näille koordinaattoreille yhteistyön edistämiseksi.
- Vahvistamaan EU:n lasten osallisuusfoorumia, EU:n nuorisodialogin ja Euroopan nuorisoportaalien välisiä synergioita.

- Rohkaisemaan näiden pyyntöjen sisällyttämistä edellä mainittuihin EU-strategioihin EU nuorisostrategian kaksitahoisen lähestymistavan kautta.

Nuorisotyön toimijoita kannustetaan:

- Jatkamaan rakenteellisten esteiden poistamista ja käsittelemään, erityisesti heikommassa asemassa olevien, nuorten kohtaamia haasteita, sekä puolustamaan nuorten oikeuksia, ottamaan osaa päätöksentekoprosesseihin ja rakentamaan siltoja nuorten ja päätöksentekijöiden välille.
- Jatkamaan tuettujen turvallisten tilojen luomista, edistämistä ja näkyvyyttä, jotta nuoret pääsevät kokemaan ja olemaan vuorovaikutuksessa erilaisen moninaisuuden kanssa, sekä parantamaan nuorisotyöntekijöiden, kasvattajien ja muiden nuorten kanssa työskentelevien ammattitaitoa tähän tarvittavilla tiedoilla ja kompetensseilla.
- Antamaan enemmän näkyvyyttä ja tunnustusta nuorisotyölle pitämällä ääntä ja ottamalla osaa positiivisen keskustelun luomiseen.
- Edistämään ja tukemaan liikkuvaa nuorisotyötä pyrkien lisäämään nuorisotyön tavoitavuutta niitä nuoria kohtaan, joita on haastavaa tavoittaa.
- Vaihtamaan informaatiota ja hyvä käytäntöjä, tekemään yhteistyötä ja verkostoitumaan paikallisella, alueellisella, kansallisella ja Euroopan tasolla tavoitteena edistää inklusiivisia yhteiskuntia nuorille.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 165, ei lainsäädäntöasia

Käsittely Euroopan parlamentissa

Asiaa ei käsitellä Euroopan parlamentissa.

Kansallinen valmistelu

Jaosto EU-32 (nuoriso ja urheilu), laaja kokoonpano, kirjallinen käsittely 23.-26.4.2024.

Eduskuntakäsittely

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asialla ei ole vaikutusta kansalliseen lainsäädäntöön tai Ahvenanmaan asemaan.

Taloudelliset vaikutukset

Asialla ei ole suoria taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat

8673/24

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

OKM/NUOLI/SORY erityisasiantuntija Eija Kauniskangas,
eija.kauniskangas@gov.fi, puh. 050 5672772
OKM/NUOLI/NV hallinnollinen avustaja Pinja Elasvuo,
pinja.elasvuo@gov.fi, puh. 029 5330163

VAHVA-tunnus

EU/348/2024

Liitteet -**Viite** -

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Perusmuistio

EU/198/2023-OKM-6

Kauniskangas Eija

2.5.2024

EU; Nuoriso; politiikkakeskustelu; EU:n nuorisokonferenssin 2.-5.3.2024 tulosten seuranta

Kokous

EU32 nuoriso- ja liikuntajaosto, kirjallinen menettely 23.-26.4.2024

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto 13.-14.5.2024.

Suomen kanta

Hallitusohjelman mukaisesti Suomi vahvistaa osallisuutta ja luottamusta yhteiskunnassa.

Suomi pitää tärkeänä kehittää kaikille nuorille suunnattuja yhteiskunnallisen osallistumisen välineitä, huomioiden erityisesti heikommassa asemassa oleva nuoret, sekä edistää nuorten luottamusta yhteiskuntaan ja omaan tulevaisuuteensa.

Pääasiallinen sisältö

Tausta-asiakirjassa todetaan EU:n nuorisodialogi olevan EU:n tärkein nuorten osallistumismekanismi. Se on yhteisen pohdinnan ja kuulemisen foorumi, joka tukee politiikkatavoitteidensa lisäksi EU:n nuorisopolitiikan toimeenpanoa. Osallistavaa prosessia toteutetaan nuorten, nuorisojärjestöjen, päätöksentekijöiden, tutkijoiden ja muiden olennaisten yhteistyötahojen kanssa.

Nuorisodialogin 10. kierroksen teemana on nuorisotavoite #3 Osallistavat yhteiskunnat, ja osana dialogia puheenjohtajamaa järjesti nuorisokonferenssin Ghentissä 2.-5.3.2024. Nuoret keskustelivat muun muassa osallistumisen esteistä, informaation roolista, tervey-

destä ja mielen hyvinvoinnista sekä diskriminaatiosta. Nuoret esittivät teemoista suosituksia ja toimeenpanoehdotuksia sekä toivoivat nuorisodialogin tulosten parempaa seuranta.

Politiikkakeskustelussa pyydetään vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

Seurantamekanismit – Miten EU:n nuorisodialogin tuloksia koskevaa seuranta- ja palauteprosessia voidaan tehostaa EU:n tasolla sekä kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla, jotta voidaan vastata paremmin nuorten tarpeisiin ja odotuksiin, joita heillä on EU:n nuorisodialogia kohtaan?

Mahdolliset täytäntöönpanotoimenpiteet – Mitä mahdollisia täytäntöönpanotoimenpiteitä voitaisiin toteuttaa maassanne kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla nuorten kannalta osallistavien yhteiskuntien edistämiseksi?

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 165 artikla, ei lainsäädäntöasia.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Asiaa ei käsitellä Euroopan parlamentissa.

Kansallinen valmistelu

Jaosto EU-32 (nuoriso ja urheilu), laaja kokoonpano, kirjallinen menettely 23.-26.4.2024.

Eduskuntakäsittely

-

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asialla ei ole vaikutusta kansalliseen lainsäädäntöön tai Ahvenanmaan asemaan.

Taloudelliset vaikutukset

Asialla ei ole taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

8671/24

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

OKM, erityisasiantuntija Eija Kauniskangas,
eija.kauniskangas@gov.fi, puh. 050 5672772
VNEUS, EU-erityisasiantuntija Sarita Friman,
sarita.friman@gov.fi, p. +358 50 0966

VAHVA-tunnus

Liitteet EU/348/2024
-

Viite -

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Perusmuistio

EU/116/2024-OKM-6

Mäkelä Laura

19.4.2024

Luonnos neuvoston päätelmiksi koskien tukitoimia, jotka on suunnattu verkkosisällön luojina toimiville vaikuttajille

Kokous

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto (13.-14.5.2024)

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Päätelmiä on valmisteltu Belgian puheenjohtajuuskauden AV-Media -työryhmän kokouksissa keväällä 2024. Päätelmät on tarkoitettu hyväksyä Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvostossa 13.-14.5.2024.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä päätelmät.

Pääasiallinen sisältö

Päätelmät koskevat verkkosisällön luojina toimiville vaikuttajille (ns. influencersit) suunnattuja tukitoimia. Päätelmien mukaan vaikuttajien tukeminen on tärkeää mm. seuraavista syistä:

- Vaikuttajat ovat osa globaalia mediaympäristöä: Sosiaalisen median ja videonjakoalustojen käyttö on osa monien eurooppalaisten arkipäivää, ja vaikuttajilla on kasvava vaikutus siihen, millaista sisältöä ja tietoa eurooppalaiset kuluttavat säännöllisesti.

- Vaikuttajilla voi olla positiivinen vaikutus yleisöön: Sosiaalisen median käyttö on olennainen osa erityisesti nuorten elämää. Eri alustoilla toimivat vaikuttajat voivat vahvistaa yksilöiden yhteisöllisyyden tunnetta ja tukea heidän psykososiaalista kehitystään, erityisesti murrosiässä.
- Vaikuttajat tarvitsevat laaja-alaisia mediataitoja: Vaikuttajien tulisi olla tietoisia toimintansa mahdollisista negatiivisista vaikutuksista, mukaan lukien heidän toimintansa kaupallisina toimijoina. Vaikuttajien tulisi erityisesti olla tietoisia oman toimintansa sekä yleisesti online toimintaympäristön aiheuttamista mahdollisista negatiivisista vaikutuksista yhteiskunnassa, ml. väärän tai harhaanjohtavan tiedon jakaminen, vihapuhe, nettikiusaaminen ja muun seurajille haitallisen sisällön jakaminen; ja osata reagoida sopivalla tavalla joutuessaan em. tilanteisiin. Vaikuttajien vaikutus on usein heidän kaupallista toimintaansa laajempaa; heidän toiminnallaan saattaa olla vaikutusta yleisön demokratiakäsitykseen, arvoihin ja poliittiseen mielipiteeseen sekä esimerkiksi mielenterveyteen.
- Vaikuttajien tukeminen edistää turvallisempaa online-mediaympäristöä: Vaikuttajien tukeminen ja osaamisen kasvattaminen heidän oikeuksistaan ja toimintansa kannalta relevantista lainsäädännöstä sekä heidän medialukutaitojen ja vastuullisen käyttäytymisen vahvistaminen vaikuttaa positiivisesti sekä vaikuttajiin että heidän yleisöön.

Toistaiseksi EU:n mediapolitiikan ja digitaalisen lukutaidon toimet ovat kohdentuneet lähinnä vaikuttajien yleisöihin, mutta tulevaisuudessa tarvitaan myös enemmän vaikuttajien osaamisen vahvistamiseen kohdentuvia toimia.

Lapsi-influenssereiden osalta todetaan, että heidän vanhempiensa ja huoltajiensa tulisi ymmärtää oma roolinsa lapsivaikuttajien juridisista vastuista, medialukutaidosta ja vastuullisesta toiminnasta.

Päätelmissä käydään läpi kaikki olemassa olevat säädökset, jotka koskevat vaikuttajia. Näitä ovat mm.

- Audiovisuaalinen mediapalveludirektiivi (AVMSD): mm. tuotesijoitteluun, mainontaan ja alaikäisten suojeluun sekä videonjakoalustojen toimintaan ja mediakasvatukseen edistämiseen liittyvä sääntely;
- Digipalvelusäädös (DSA); sääntely, joka vaikuttaa siihen, miten vaikuttajat voivat hyödyntää alustoja;
- Tekoälyasetus (AI Act), joka edistää ihmiskeskeistä ja luotettavaa tekoälyn hyödyntämistä;
- Poliittista mainontaa koskeva asetus, joka luo uusia vaatimuksia poliittisen mainonnan avoimuudesta ja koskee myös influenssereita heidän tarjotessaan poliittista mainontaa;
- Euroopan mediavapaussäädös (EMFA) voi vaikuttaa influenssereihin jos heitä pidetään mediapalveluntarjoajina (esim. Espanja);
- Yleinen tietosuoja-asetus (GDPR) koskee yksityishenkilöiden tietojen käsittelyä ja suojelua;
- Epäreiluja kaupallisia käytäntöjä koskeva direktiivi (UCPD) ja kuluttajaoikeusdirektiivi (CRD) koskevat vaikuttajien kaupallista toimintaa.

Lisäksi EU:n BIK + (Better Internet for Kids Strategy) pyrkii suojelemaan alaikäisiä ja turvaamaan heille turvallisen toimintaympäristön sosiaalisessa mediassa ja videonjakoalustoilla. YK:n lastenoikeuksien sopimus suojelee lapsia taloudelliselta hyväksikäytöltä. Komissio edistää medialukutaitoa eri ohjelmien puitteissa, jonka lisäksi se ylläpitää IHL (Influencer Legal Hub) -palvelua Influencer Legal Hub - European Commission (europa.eu), johon on kerätty vaikuttajatoiminnan kannalta relevanttia tietoa ja opastusta.

Vaikuttajilla on oikeus vapaaseen mielipiteenilmaisuun ja tiedonsaantiin, kuten EU:n perusoikeuskirjan 11 artiklassa määrätään. Samalla heidän tulee noudattaa kansallista ja Euroopan lainsäädäntöä, mukaan lukien yllä luetellut oikeudelliset säädökset.

Vaikuttajilla on oikeus suojata ja edistää työtään Euroopan tekijänoikeuslakien avulla samalla kun ne myös estävät heitä käyttämästä tai hyödyntämästä työssään oikeudella suojattua toisten luomaa sisältöä.

Päätelmät sisältävät ehdotuksia jäsenvaltioille ja Euroopan komissiolle siitä, miten vaikuttajien mediataitoja ja vastuullista käyttäytymistä voidaan vahvistaa. Päätelmissä kehoitetaan jäsenmaita mm. käymään ja edistämään dialogia vaikuttajien kanssa, vahvistamaan heidän medialukutaitoaan ja tietoisuutta omasta vastuustaan ja roolistaan suhteessa yleisöön ja osana media ekosysteemiä.

Komissiota kehoitetaan mm. edistämään vaikuttajia koskevien pan-eurooppalaisten itsesääntelymekanismien luomista, ylläpitämään IHL-palvelua ja pohtimaan vaikuttajien vaikutuksia alaikäisiin ja erityisesti lapsivaikuttajien asemaa BIK + strategian puitteissa.

Jäsenmaita ja komissiota kehoitetaan toimivaltuuksiensa puitteissa kehittämään vaikuttajiin liittyvää politiikkaa, arvioimaan eri jäsenmaissa toteutettujen toimien tuloksia ja vaikuttavuutta sekä rohkaisemaan alan toimijoita kehittämään itsesääntely mekanismeja ml. mahdolliset eettiset koodistot. Edelleen kehoitetaan lisäämään tietoa lapsivaikuttajien asemasta ja hyvinvoinnista, vaikuttajien vaikutuksista lapsiin sekä vaikuttajien lisääntyvän tekoälyn käytön vaikutuksista ylipäätään.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 167

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Jaosto 31 (kulttuuri- ja av-asiat) 23.4. 2024
EU-minva 8.5.2024

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 8.5.2024

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

Ei taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

8641/24

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Kulttuuriasiainneuvos Laura Mäkelä, OKM, puh. 0295 330 224
Ylitarkastaja Roosa Patrakka, LVM, puh. 0295 342 192

VAHVA-tunnus

EU/116/2024

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet**Viite** Napsauta tähän ja kirjoita viite

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Perusmuistio

EU/116/2024-OKM-7

Berden lina

23.4.2024

Luonnos neuvoston päätelmiksi kulttuuri- ja luovien alojen vahvistamisesta datapohjaisella yleisösuhdetyöllä

Kokous

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto (13.-14.5.2024)

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto (13.-14.5.2024)
päätelmien hyväksyminen

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä päätelmät.

Pääasiallinen sisältö

Päätelmät koskevat kulttuuri- ja luovien alojen asiakasdataan perustuvaa yleisösuhteen kehittämistä.

Yleisösuhteen kehittämistyöllä (audience development) luodaan tiivis ja vuorovaikutteinen suhde erilaisiin yleisöihin, parannetaan käyttäjäkokemusta, vaalitaan kulttuuridiversiteettiä, koheesiota ja demokratiaa sekä edistetään kulttuurialan kehittymistä. Uudesta teknologiasta on tässä hyötyä; sen avulla voidaan lisätä inklusiota ja saavutettavuutta nykyisille ja potentiaalisille uusille kuluttajaryhmille. Digitalisaatio kulttuuri- ja luovilla aloilla tuottaa huomattavat määrät palveluiden käyttöä ja käyttäjiä koskevaa dataa. Sitä

on mahdollista hyödyntää yleisöjen toiveiden ja käyttäytymisen ymmärtämisessä, innovatiivisten kulttuurisisältöjen ja –palveluiden rakentamisessa sekä suuren yleisön tavoittamisessa.

Kehittämistyöhön liittyy myös haasteita: kaikilla kulttuuri- ja luovien alojen toimijoilla ei ole riittävää digitaaliseen muutokseen liittyvää osaamista (eikä myöskään kaikilla kuluttajilla); alalla käytetään teknologia-alustatoimijoita, jotka eivät aina jaa keräämäänsä tietoa; yhteistyötä jäsenmaiden välillä ei ole riittävästi ja datan käyttöön liittyy oikeudellisia näkökohtia, jotka tulee huomioida.

Jäsenmaita ja komissiota kehoitetaan edistämään tutkimusta ja mahdollistamaan monialainen ja rajat ylittävä yhteistyö. Jäsenmaita kannustetaan tukemaan kulttuuri- ja luovien alojen toimijoita osallistumaan EU-ohjelmiin, jotka liittyvät datapohjaiseen yhteistyöhön ja innovatiivisiin ratkaisuihin.

Komissiota kehoitetaan edistämään kulttuuri- ja luovien alojen pääsyä EU:n tukiohjelmiin kuten Digitaalinen Eurooppa –ohjelmaan, Horisontti Eurooppa –ohjelmaan ja Sisämarkkinaohjelmaan sekä myös selvittämään uusia tukikeinoja alan innovatiivisille digitaalisille hankkeille.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 167

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Jaosto 31 (kulttuuri- ja av-asiat) 23.4.2024
EU-minva 8.5.2024

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 8.5.2024

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

8642/24

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Neuvotteleva virkamies Iina Berden, OKM, puh. 0295 330069

Neuvotteleva virkamies Kimmo Aulake, OKM, puh. 0295 33 0067

Kulttuuriasiainneuvos Laura Mäkelä, OKM, puh. 0295 330 224

VAHVA-tunnus

EU/116/2024

Liitteet**Viite**

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Perusmuistio

EU/116/2024-OKM-9

Mäkelä Laura

24.4.2024

Kulttuuri - ja luovien alojen tulevaisuudenkestävyys tekoälyaikana – kulttuuriministerineuvoston keskustelu

Kokous

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto (13.-14.5.2024)

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto (13.-14.5.2024)
- keskustelu

Suomen kanta

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan hallitus edistää digitaalisten sisämarkkinoiden kehittämistä sekä digitaalisia palveluita tarjoavien yritysten toimintaedellytysten parantamista. Lisäksi HO:n mukaan EU:n tulee tarjota suotuisa toimintaympäristö tekoälyn kehittämiselle ja käyttöönotolle. Suomi pitää keskusteluaihetta ajankohtaisena ja tuo keskustelussa esiin tarpeen tehostaa tekoälyn hyödyntämistä myös Euroopan kulttuuri- ja luovilla aloilla turvaten samalla EU:n strateginen kilpailukyky.

Pääasiallinen sisältö

Neuvoston puheenjohtajavaltion tausta-asiakirjassa todetaan, että tekoäly (AI) voi vaikuttaa kulttuuri-ilmaisuihin ja moninaisuuteen luomalla uudenlaisia sisältöjä ja kokemuksia sekä liiketoimintaprosesseja. Oppimalla valtavasta määrästä luovaa dataa tekoäly voi auttaa tuotettaessa musiikkia, taidetta, muotoilua, kirjallisuutta ja muita luovia tuotoksia. Tekoälyn avulla voidaan myös vahvistaa kulttuuri- ja luovia aloja mahdollistamalla uusia innovatiivisia liiketoimintamalleja.

Vaikka tekoäly tarjoaa kulttuuri- ja luoville aloille merkittäviä mahdollisuuksia, siihen liittyy riskejä, kuten algoritmisen päätöksenteon vinoumia, kulttuurisen homogenisaation mahdollisuuksia, avoimuuteen liittyviä haasteita sekä tekijänoikeuteen ja immateriaalioikeuksiin liittyviä kysymyksiä. Pienempien kulttuuri- ja luovien alojen toimijoiden puutteet osaamisessa ja koulutuksessa sekä poikkisektoriaalisessa yhteistyössä heikentävät niiden kykyä hyödyntää AI:tä. Vaikka pj-valtion tausta-asiakirjassa tunnustetaan tekijänoikeuksien taloudelliset vaikutukset, siinä keskitytään tietoisesti AI:n potentiaaliin vahvistaa kulttuuri- ja luovia aloja sekä näiden alojen osaamistarpeisiin.

Pj-valtio nostaa esiin osaamisen ja koulutuksen kehittämisen sekä poikkitoimialaisen yhteistyön haasteina tekoälyn mahdollisuuksien hyödyntämisessä. Panostamalla tekoälyyn liittyvän osaamisen kehittämiseen ja koulutukseen poliittiset päättäjät ja alan toimijat voivat edistää tekoälyyn perustuvan luovuuslähtöisen innovaatiotoiminnan ekosysteemiä. Kulttuuri- ja luovien alojen ammattilaisten tulisi lisätä tietämystään siitä, miksi ja miten he voivat tekoälyteknologioiden avulla rikastaa ja tukea työtään, kun taas tekoälyn kehittäjät tarvitsevat syvällisempää ymmärrystä näiden alojen dynamiikasta ja tarpeista tehokkaiden ratkaisujen kehittämiseksi. EU on ymmärtänyt tarpeen tukea digitaaliteknologioiden koulutusta ja taitojen kehittämistä muun muassa Luova Eurooppa - ohjelman, Digitaalinen Eurooppa - ohjelman ja Digitaaliset taidot ja työpaikat - foorumin kautta. Koska asianomaisista teknologiataidoista on Euroopan kulttuuri- ja luovilla aloilla pulaa, haasteena on kuitenkin tarjota ammattilaisille soveltuvaa koulutusta, välineitä ja menetelmiä.

Kulttuuri- ja luovien alojen ja AI-teknologioiden kehittäjien välisen kuilun ylittäminen edellyttää lisääntyvää poikkitoimialaista yhteistyötä. Tekoälyn startup-yrityksille on annettava kannustimia kehittää ratkaisuja kulttuuri- ja luovien alojen kanssa ja niitä varten. Hallituksen on ehkä luotava olosuhteet, joilla helpotetaan näiden toimialojen välisiä kumppanuuksia. Tietyt kulttuuri- ja luovat alat hyödyntävät AI:tä jo tehokkaasti ja niiden hyvien käytäntöjen ja osaamisen välittämistä muille aloille tulee edistää. Yhteenvetona tausta-asiakirjassa todetaan, että kulttuuri- ja luovien alojen, teknologiayritysten ja innovaatiotieteiden välisten kumppanuuksien edistäminen ja monipuolisen osaamisen omaavien sekä kulttuuri- että teknologiataustaisten asiantuntijoiden kannustaminen yhteistyöhön voivat tuottaa kulttuurisesti monipuolisia ja teknologisesti edistyksellisiä innovatiivisia ratkaisuja.

Luova Eurooppa ja Horisontti –ohjelmissa on hankkeita, jotka voivat rahoittaa kulttuuri- ja luovien alojen AI-vetoista innovaatiotoimintaa. Tämän rahoituksen saatavuus on kuitenkin haasteellista, varsinkin PK-yrityksille. Tekoälyn ja kulttuuri- ja luovien alojen väliin yhteyksiin on kiinnitettävä enemmän huomiota. Tekoälyn asiantuntijoiden, taiteilijoiden sekä kulttuuri- ja luovien alojen ammattilaisten yhteistyöllä ja monitieteisillä lähestymistavoilla voidaan hyödyntää tekoälyn potentiaalia kulttuuri- ja luovilla aloilla laajemmän EU-politiikan puitteissa.

Kysymykset ministereille:

1. Miten valtioneuvosto tukee maassanne tekoälyteknologioiden kehittämistä ja hyödyntämistä erityisesti osaamisen kehittämisen ja sektorirajat ylittävän yhteistyön kautta? Minkä keskeisen johtopäätökset voit vetää?
2. Miten EU:n politiikalla (mukaan lukien EU:n kulttuurialan työsuunnitelma 2023-2026) ja ohjelmilla voidaan vastata kulttuuri- ja luovien alojen tarpeeseen tarttua tekoälyn mahdollisuuksiin, kun otetaan huomioon teknologian nopea kehitys ja tekoälyn merkityksen kasvu?

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Jaosto 31 (kulttuuri- ja av-asiat) 23.4. 2024
EU-minva 8.5.2024

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 8.5.2024

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

Ei taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

8643/24

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Neuvotteleva virkamies Kimmo Aulake, OKM, puh. 0295 33 0067
Kulttuuriasiainneuvos Laura Mäkelä, OKM, puh. 0295 33 0224

VAHVA-tunnus

EU/116/2024

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Perusmuistio

EU/120/2024-OKM-5

Heikkinen Satu

2.5.2024

EU; Liikunta: Ehdotus neuvoston päätöslauselmaksi Euroopan unionin urheilun työsuunnitelmasta (1.7.2024 – 31.12.2027)

Kokous

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto 13.-14.5.2024

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Puheenjohtajamaa Belgia antoi ehdotelman päätöslauselmaksi Euroopan unionin urheilun työsuunnitelmasta 1.7.2024 – 31.12.2027 (9000/24). Päätelmiä on käsitelty neuvoston urheilutyöryhmässä. Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto hyväksynee päätöslauselman 13.-14.5.2024

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä päätöslauselman.

Pääasiallinen sisältö

Neuvoston päätöslauselmassa tunnustetaan urheilu yhtenä välineenä saavuttaa EU:n poliittiset pääprioriteetit sekä lukuisien muiden politiikan alojen tavoitteita. Sektorien välisellä yhteistyöllä voidaan puolestaan tukea urheilun edistämistä. Samalla todetaan urheilu tärkeäksi YK:n Agenda 2030 -tavoitteiden toimeenpanossa ja tunnustetaan Euroopan neuvoston uudistettu urheiluperuskirja. Päätöslauselman taustalla ovat myös päättyvän urheilun työsuunnitelmakauden toimeenpanon ja urheilun ja fyysisen aktiivisuuden Eurobarometri 525:n tulokset kuten myös työsuunnitelmakauden asiantuntijaryhmien ja käynnissä oleva urheilun tilastoinnin harmonisointiin liittyvät työt. Toimintaympäristön

haasteet (Covid-19 ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan) ovat vaikuttaneet erityisesti kilpaurheiluun. EU:n tuomioistuimessa käsiteltävät tapaukset lisäävät urheilun eurooppalaisen ulottuvuuden näkyvyyttä ja relevanssia. Tervetulleena pidetään Erasmus + -ohjelman tarjoamaa mahdollisuutta urheilussa työskentelevien liikkuvuuteen ja nostetaan esiin jatkuvan yhteistyön tarve EU:n instituutioiden ja elinten, urheiluliikkeen ja kansainvälisten hallitustenvälisten organisaatioiden ja kansalaisjärjestöjen kanssa, kuten Euroopan neuvosto, WHO, UNODC, UNESCO ja WADA.

Päätöslauselmassa linjataan EU:n urheilun työsuunnitelman prioriteeteiksi urheilun integriteetti ja arvot, sosio-ekonominen ulottuvuus ja kestävyys sekä urheiluun osallistuminen ja terveyttä edistävä fyysinen aktiivisuus. Näiden alla käsiteltäviä aiheita, tavoitteita, työtapoja sekä mahdollisia tuloksia, aikatauluja ja vastuita kuvataan asiakirjan liitteissä.

Urheilun työsuunnitelman ohjaavina tavoitteina

EU:n liikuntapolitiikan näkökulmasta ovat

- urheilun turvallisuus, integriteetti ja arvot
- kestävä ja näyttöön perustuva liikuntapolitiikka
- kaikkien osallisuuden ja terveyttä edistävän liikunnan lisääminen ja aktiivisen ja ympäristöystävällisen elämäntavan, sosiaalisen koheesion ja aktiivisen kansalaisuuden edistäminen
- vapaaehtoisuuteen perustuvan ruohonjuuritason urheilun ja liikunnan tukeminen
- keskustelun jatkaminen eurooppalaisen urheilun mallin keskeisistä piirteistä
- urheilun hyvän hallintotavan vahvistaminen ja edistäminen
- urheilusektorin investointien rohkaiseminen, kuten kestävä ja saavutettava infrastruktuuri ja alan hiilijalanjäljen rajoittaminen
- kestävä urheiluturismin edistäminen sektorien välisellä yhteistyöllä
- innovaatioiden ja digitalisaation tukeminen terveyden, urheilun ja sen taloudellisen kehityksen ja kestävyuden edistämiseksi
- urheilusektorin resilienssin lisääminen
- muiden EU:n politiikkasektoreiden tietoisuuden lisääminen urheilun roolista kasvun, terveyden ja kestävyuden edistämässä sekä vastavuoroisesti muiden sektoreiden vaikutusten huomiointi urheilussa
- Erasmus + -ohjelman toimeenpanon tukeminen urheilussa

hallinnon ja yhteistyön näkökulmasta ovat

- EU:n rakenteellisen vuoropuhelun ja sen rakenteiden vahvistaminen
- EU:n liikuntapolitiikan kansainvälisen ulottuvuuden vahvistaminen
- EU:n urheilun työsuunnitelmien jatkuvuuden ja seurannan varmistaminen
- tiedon ja kokemusten vaihdon vahvistaminen EU:n jäsenmaiden ja komission välillä.

Päätöslauselmassa todetaan työsuunnitelman olevan joustava, ajan tuomiin haasteisiin ja kehitykseen sekä neuvoston puheenjohtajien tavoitteisiin tarpeen mukaan vastaava instrumentti.

Jäsenmaita kehoitetaan osallistumaan työsuunnitelman toimeenpanoon ja hyödyntämään työsuunnitelman toimeenpanon mukanaan tuoma tieto omassa politiikan kehittämistyössään sekä tiedottamaan kansalliselle urheiluliikkeelle ja muille toimijoille EU:n työsuunnitelman toimeenpanon edistymisestä ja tuloksista ja tekemään tarvittaessa yhteistyötä ja huolehtimaan muutenkin neuvoston työn näkyvyydestä ja suositusten seurannasta.

Neuvoston puheenjohtajia kehoitetaan ottamaan työsuunnitelma huomioon ohjelmansa kehittämisessä, mahdollistamaan tiedonvaihto työsuunnitelman toimeenpanosta urheilu-työryhmässä ja hyödyntämään aiemmin tehty työ sekä harkita kokousten järjestämistä

EU:n rakenteellisen vuoropuhelun pohjalta. Työsuunnitelmakauden lopuksi toivotaan silloisen puheenjohtajan tekemän esityksen uudeksi EU:n urheilun työsuunnitelmaksi komission tekemän raportin pohjalta.

Komissiota kehoitetaan yhdessä jäsenmaiden, urheiluliikkeen ja muiden toimijoiden kanssa toimeenpanemaan työsuunnitelmaa ja tukemaan jäsenmaita toimeenpanossa varmistuen eri sektoreiden välinen tietämys ja synergia, kehittämään pitkän aikavälin strategisen asiakirjan tulevaisuuden EU:n urheilupolitiikasta vuoden 2026 loppuun mennessä, mukaan lukien eurooppalaisen urheilun mallin keskeiset piirteet sekä urheilun läpäisevyyden edistäminen muilla EU:n politiikkasektoreilla. Komissiolta toivotaan myös mahdollista ehdotusta politiikka-asiakirjojen päivittämisestä, kuten terveysliikuntasuosituksista vuodelta 2013. Komissiota kehoitetaan tukemaan ja tekemään tietotuotantoa ja jatkamaan säännöllistä tiedottamista niin urheilusektorin kuin muiden EU:n politiikkojen ja ohjelmien aloitteista, niiden vaikutuksista ja rahoitusmahdollisuuksista sekä Erasmus+-ohjelmasta. Myös komissiolla on tehtävä näkyvyyden edistämistä ja sen suodaan tarjoavan verkkoalustan eri raporteille, hyvälle käytännölle ja muille asiakirjoille. Vuoden 2027 alkupuoliskolla komissiolta odotetaan raporttia tämän työsuunnitelman toimeenpanosta ja tarpeellisuudesta. Raportti on pohjana seuraavan työsuunnitelman valmistelussa loppuvuonna 2027.

Urheiluliikettä ja muita relevantteja toimijoita kehoitetaan osallistumaan työsuunnitelman toimeenpanoon ja tuovan siihen asiantuntemustaan ja kokemustaan sekä jakamaan sen tuloksia ja ottamaan ne huomioon omassa työssään.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 6 ja 165, ei lainsäädäntöasia

Käsittely Euroopan parlamentissa

Asiaa ei käsitellä Euroopan parlamentissa.

Kansallinen valmistelu

Jaosto EU-32 (nuoriso ja urheilu), laaja kokoonpano, kirjallinen menettely 23.4. – 26.4.2024

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 8.5.2024

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asialla ei ole vaikutusta kansalliseen lainsäädäntöön tai Ahvenanmaan asemaan.

Taloudelliset vaikutukset

Ei taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat

9000/24

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

OKM/NUOLI/LV kulttuuriasiainneuvos Satu Heikkinen, satu.heikkinen@gov.fi, puh. 0295 330102

VAHVA-tunnus

EU/120/2024

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Perusmuistio

EU/120/2024-OKM-6

Heikkinen Satu

2.5.2024

EU; Liikunta: Ehdotus neuvoston päätelmiksi omaehtois- sen liikunnan vaikutuksesta aktiivisten ja terveellisten elämäntapojen tukemiseen Euroopan unionissa

Kokous

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto 13. -14.5.2024

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto hyväksynee päätelmät 13. -14.5.2024.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä päätelmät.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan riittävä liikunta on osa terveellistä elämäntapaa. Liikunta vahvistaa hyvinvointia ja parantaa toimintakykyä sekä auttaa oppimaan uutta.

Hallituksen tavoitteena on kääntää liikkuminen kasvuun jokaisessa ikäryhmässä. Lisäksi hallitusohjelman mukaan tasa-arvoisesta mahdollisuudesta liikunnan harrastamiseen huolehditaan ja tasa-arvon toteutumista liikunnan tukemisessa edistetään. Suomi katsoo, että päätelmissä mainitut tavoitteet ja keinot omaehtoisen liikunnan hyödyistä ja sen edistämistä omalta osaltaan tukee edellä mainittujen tavoitteiden toteutumista ja ne ovat linjassa hallitusohjelman tavoitteiden kanssa.

Pääasiallinen sisältö

Euroopan unionin väestö harrastaa liikuntaa yhä enemmän erilaisissa tiloissa ja ympäristöissä, kuten puistoissa, ulkoalueilla tai kotona eri elämänvaiheessa. Joka kolmas eurooppalainen aikuinen ei täytä Maailman terveysjärjestön (WHO) fyysistä aktiivisuutta koskevia ohjeita, ja lähes puolet ei koskaan liiku tai harrasta liikuntaa.

Päätelmissä todetaan, että omaehtoisella liikunnalla voi olla myönteinen rooli urheilun ja terveyttä edistävän liikunnan lisäämisessä aktiivisen, terveellisen ja kestäväen elämäntavan sekä sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja aktiivisen kansalaisuuden edistämiseksi.

Eri urheilutoiminnan muodot, järjestäytyneen ja omaehtoisen, voidaan nähdä toisiaan täydentävinä ja hyödyttävinä.

Omaehtoisen liikunnan tulee olla turvallista ja kaikkien saatavilla. Sen tulee olla ympäristö, jossa jokainen voi liikkua turvallisesti – sukupuolesta, iästä, seksuaalisesta suuntautumisesta, fyysisestä kunnosta, vammaisuudesta tai sosiaalisesta taustasta riippumatta.

Jäsenmaita kehoitetaan muun muassa:

- Edistämään ja tukemaan politiikkoja, jotka näkevät myös omaehtoisen liikunnan keinona edistää elinikäistä fyysistä aktiivisuutta ja urheilua ja parantaa erityisesti väestön hyvinvointia ja mielenterveyttä.
- Kannustamaan omaehtoiseen liikuntaan myös keinona ehkäistä sairauksiin liittyviä riskejä ja edistämään terveyttä edistävää liikuntaa (HEPA) myös kouluissa, työpaikoilla ja avoimien yhteisöllisten tapahtumien kautta.
- Tukemaan poliittisia aloitteita, toimenpiteitä ja julkisia kampanjoita, joilla edistetään urheilun ja liikunnan etuja ja saavutettavuutta, myös epävirallisissa ympäristöissä väestön keskuudessa kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla.
- Pyrkimään tarjoamaan laadukkaita kehittämismahdollisuuksia kouluttajille, valmentajille ja vapaaehtoisille, myös epävirallisissa ympäristöissä työskenteleville, painottaen liikkumistaitoja, turvallisuutta ja iloa.
- Tukemaan politiikkoja, jotka edistävät kestäväen ja esteettömän julkisen infrastruktuurin, kuten puistojen, polkujen, leikkikenttien ja aktiivisten tilojen luomista.
- Edistämään kävelyä, pyöräilyä ja muita kevyitä aktiivisen päivittäisen liikkumisen muotoja, sekä polkujen, pyöräteiden ja jalankulkijaystävällisten reittien kehittämistä.
- Käyttämään digitaalisia alustoja, joilla tiedotetaan liikunta- ja urheilumahdollisuuksista ja -tiloista sekä niiden saatavuudesta, kunnosta tai käyttöasteesta.
- Tekemään yhteistyötä urheiluliikkeen kanssa tarjonnan ja toiminnan kehittämiseksi, laajentamiseksi ja monipuolistamiseksi urheiluseuroissa.

Komissiota kehoitetaan muun muassa

- Jatkamaan kaikkien liikuntaan ja urheiluun osallistumisen muotojen edistämistä "Euroopan urheiluviikon" ja tulevien urheilun ja liikunnan edistämiseen liittyvien tiedotuskampanjoiden kautta.
- Mahdollistamaan keskustelut Euroopan tasolla omaehtoiseen liikuntaan liittyvistä aloitteista ja hyvistä käytännöistä julkisen vallan ja urheiluliikkeen kanssa.
- Lisäämään tietoisuutta SHARE 2.0 -aloitteesta, jonka tavoitteena on jäsentää ja vahvistaa yhteistyötä ja tiedon vaihtoa EU-rahoituksen saatavuudesta, terveydestä, innovaatioista ja kestävydestä.
- Huomioimaan omaehtoinen liikunta tulevissa selvityksissä ja tutkimuksissa.

Urheiluliikettä kehoitetaan muun muassa

- Jatkamaan yhteistyötä viranomaisten kanssa urheilupolitiikkojen suunnittelussa, sisältäen kaikki liikunnan ja urheilun muodot, mukaan lukien omaehtoinen liikunta ja mukauttamaan urheilutarjontaa viimeaikaisiin trendeihin ja väestön odotuksiin.
- Jatkamaan yhteistyötä resurssien (tilojen ja laitteiden) jakamiseksi urheiluun osallistumisen ja liikunnan edistämiseksi epävirallisissa ympäristöissä.
- Edistämään virkistysurheilun tarjonnan kehittämistä urheiluseuroissa niiden toiminnan monipuolistamiseksi ja uusien urheilijoiden houkuttelemiseksi.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 165, ei lainsäädäntöasia

Käsittely Euroopan parlamentissa

Asiaa ei käsitellä Euroopan parlamentissa.

Kansallinen valmistelu

Jaosto EU-32 (nuoriso ja urheilu), laaja kokoonpano, kirjallinen menettely 23.-26.4.2024

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 8.5.2024

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asialla ei ole vaikutusta kansalliseen lainsäädäntöön tai Ahvenanmaan asemaan.

Taloudelliset vaikutukset

Ei taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat

8987/24

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

OKM/NUOLI/LV kulttuuriasiainneuvos Satu Heikkinen, satu.heikkinen@gov.fi,
puh. 0295 330 102

VAHVA-tunnus

EU/120/2024

Napsauta tähän ja kirjoita kukin tunnus omalle rivilleen

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet**Viite** Napsauta tähän ja kirjoita viite

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Perusmuistio

EU/120/2024-OKM-4

Heikkinen Satu

2.5.2024

EU; Liikunta: keskustelu; vapaaehtoisten rooli eurooppalaisessa urheilussa

Kokous

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto 13.-14.5.2024

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Ministerit käyvät politiikkakeskustelun aiheesta puheenjohtajan keskustelupaperin pohjalta (8960/24) Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvostossa 13.-14.5.2024.

Suomen kanta

Hallitusohjelman mukaisesti tunnustetaan vapaaehtois- ja talkootyö liikunnan harrastamisen kivijalaksi ja turvataan liikunnan vapaaehtoistyö varmistamalla, ettei tarpeeton byrokratia ole este seurojen ja järjestöjen toiminnalle tai tapahtumien järjestämiselle. Hallituksen valmisteleva kansalaisjärjestöstrategia ja sen toimeenpanosuunnitelma tukevat myös urheilun vapaaehtoistyön edistämistä.

Suomi pitää keskustelua vapaaehtoisten roolista urheilussa erittäin tervetulleena ja tuo keskustelussa esille toteuttamiaan toimenpiteitä ja hyviä käytänteitä liittyen urheilun vapaaehtoistoimintaan.

Pääasiallinen sisältö

Puheenjohtajan tausta-asiakirjan mukaan eurooppalainen urheilu on vahvasti riippuvainen vapaaehtoistyöstä ruohojuuritasolta huippu-urheiluun. Vapaaehtoisten rooli nähdään keskeisenä osallisuuden, yhteisöllisyyden ja sosiaalisen inklusion ja koheesion

edistäjänä, urheilun eurooppalaisten arvojen välittäjänä sekä arkisessa työssä valmentajina, tuomareina, kuljettajina ja tukijoina. Tausta-asiakirjassa vapaaehtoistoiminnan haasteina nähdään kiinnostuksen puute vapaaehtoistoimintaan, mikä vaikeuttaa rekrytointia ja toiminnassa pysymistä. Eurobarometrin mukaan 10 % eurooppalaisista tekee urheilun vapaaehtoistyötä. Eri maiden välillä on huomattavia eroja. Erityisesti iäkkäät, naiset, työväenluokka ja vähiten koulutetut ovat barometrin mukaan ryhmiä, joissa osallistuminen on vähäisempää. Erityisesti koronapandemian jälkeen vapaaehtoistoiminta on vähentynyt ja monissa jäsenmaissa tehdäänkin toimia tilanteen parantamiseksi.

Puheenjohtaja tarkastelee tausta-asiakirjassa teemaa kahdesta näkökulmasta: Vapaaehtoistoiminnasta urheilulle koituva taloudellinen ja sosiaalinen hyöty sekä vapaaehtoistyöstä tunnustuksen ja henkilökohtaisten palkkioiden saaminen. Euroopan ja kansallisilla tasoilla on tunnistettava sekä urheilun sisäisiä että hallinnollisia esteitä vapaaehtoistoiminnalle, jotta sitä voidaan jatkossa paremmin edistää.

Ministereitä pyydetään keskustelussa ottamaan kantaa seuraaviin kysymyksiin:

1. Millä keinoilla rohkaiset urheilun vapaaehtoistyöhön, erityisesti siihen vähiten osallistuvia, paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasoilla?
2. Mitä ajankohtaisia esteitä urheilun vapaaehtoistyö kohtaa? Miten ne selätetään? Mitä Euroopan tason toimia voidaan tehdä asian ratkaisemiseksi?

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 165 artikla, ei lainsäädäntöasia.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Asiaa ei käsitellä Euroopan parlamentissa.

Kansallinen valmistelu

Jaosto EU-32 (nuoriso ja urheilu), laaja kokoonpano, kirjallinen menettely 23.-26.4.2024.

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 8.5.2024

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asialla ei ole vaikutusta kansalliseen lainsäädäntöön.

Taloudelliset vaikutukset

Ei taloudellisia vaikutuksia

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat

8960/24

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

OKM/NUOLI/LV kulttuuriasiainneuvos Satu Heikkinen, satu.heikkinen@gov.fi, puh.
0405662810

VAHVA-tunnus

EU/120/2024

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite

Liitteet

Napsauta tähän ja kirjoita liitteet